

„Ufushima-Slaget“

Til Minde om „Suvarow“

Af

Kaptajn Vladimir Semenow

Tjenstgørende i Admiral Rosdetschewskys Stab under Slaget

Oversat af S. Sørensen

Særtryk af „Krig og fred“

København

Carl Allers Etablissement

1908

Til evigt Minde om de
Helte, som omkom!

Vladimir Semenov.

Ростдежневскы.

Togo.

Nærværende Skildring er en autoriseret Oversættelse af en Bog, som i Rusland, England, Frankrig og Tyskland er udkommen i talrige Oplag, og som overalt er bleven læst med den allerstørste Interesse. Bogen skildrer med livlige Farver det navnkundige Tsushima-Slag, hvori Forfatteren personlig deltog som Stabsofficer i Admiral Rosktschewskys Stab. Det er en Selvsolge, at Skildringen i enhver Henseende er fuldt ud paalidelig, og naar Bogen alligevel læses som den mest spændende Roman, skyldes det udelukkende Begivenhedernes storlaaede Karakter og Forfatterens usædvanlig livlige Fremstillingsmaade.

---

1. Kapitel.

En frisk Brise pib sorgmodig gennem Staastrigningen og spredte de forrevne, lavt hængende Skyer. Det gule Havs krappe Søer slog mod Panferskibets Sider, medens der faldt en kold, blændende Regn, og den raakolde Luft trængte en gennem Marv og Ben. En lille Gruppe Officerer stod endnu oppe paa den agterste Bro og saa efter Transportflibene, som svandt bort i Regnbifsen.

Paa deres Master og Signatræer viste endnu Signaler — de sidste Hilsener og Anmodninger fra dem, som havde været vore Rejsesamræder paa den lange, trættende Rejse.

Hvorledes kan det være, at en venlig Hilsen til Sø, kun udtrykt paa denne Maade, en simpel Sammenstilling af Flag, taler dybere til ens Hjerte end Salut, Hurraraab eller Musik? Hvorledes kan det være, at saa længe et saadant Signal flyver, ser man tavst og vedvarende paa det, som om det var virkelige Ord og ikke spraglede Stykker Tøj, som slagret i Vinden, baade af Regnen? Hvorledes kan det være, at naar et saadant Signal bliver hølet ned, gaar enhver ganske rolig til sin Dont, som om det sidste Haandtryk var givet, eller der var sagt Farvel for bestandig?

„Well — hvad siger I om Bejret,“ sagde en, som for at bryde Tavsheden.

„Storartet,“ svarede en anden, „hvis vi faar samme Bejr lige til Vladivostock, maa vi talke Herren — et afgørende Slag vil da blive umuligt.“

Endnu et sidste Signal blev givet til Flaaden, og

da vi nu havde sendt den største Part af vore Transport-skibe til Shanghai, startede vi paa vor ny og sidste March-ordre.

Forrest kom Spejder-Eskadren i Rileformation, denne Eskadre bestod af tre Skibe: „Svietlana“, „Almasz“ og „Ural“ — efter den kom Flaaden i to Kolonner. Styr-bord's Kolonne bestod af 1. og 2. pansrede Eskadre: „Suvorow“, „Alexander“, „Vorobino“, „Drel“, „Dslabaya“, „Sisfoj“, „Navarin“, „Nakhimow“, paa Styrbord Side var 3° pansrede og Krydser-Eskadren, 8 Skibe i alt. „Nicolaj“, „Semjavin“, „Apraxin“, „Ushakoff“ og Krydserne „Dscq“, „Kurora“, „Donkoy“ og „Monomask“. Paa hver Side og parallel med de forende Skibe var „Semtichug“ og „Jdsunrud“, hver ledsaget af to Torpedobaade, som agerede Spejdere for henholdsvis Styrbord's og Vagbord's Kolonne. Imellem begge Kolonnens Kolband dannede en Række af Transportskibe, som vi var udsagede til at tage med til Vladivostok: „Anadir“, „Irtish“, „Korea“, „Kamchatka“ og med disse Reparations-skibene „Svir“ og „Kus“, som var klare til at yde Assistance i Nødstilfælde. Med Krydser-Eskadren var fem Torpedobaade, som skulde operere sammen med denne og beskytte Transport-skibene under Slaget. Allerbagest kom endelig Hospitals-skibene „Drel“ og „Kostroma“.

Denne Disposition af Flaaden vilde gøre det muligt for de forskellige Eskadrer at kunne optage Slagorden hurtigt og uden komplicerede Manøvrer i Tilfælde af, at Fjenden skulde vise sig uventet. Spejderafdelingen skulde dreje af, saa snart Fjenden viste sig, og forene sig med Krydserne for i Forening med disse at konvojere Transport-skibene ud af Slaget og beskytte dem mod Fjendens Krydser.

1. og 2. pansrede Eskadre skulde forøge Fart og styre bagbord over foran 3. Eskadre og derpaa fortsætte i tidligere Kurs. Resultatet vilde blive, at de tre pansrede Eskadrer vilde danne en eneste Linie, og Centrum af vor Flaade vilde bestaa af 12 pansrede Skibe — „Semtichug“ og „Jdsunrud“ skulde manøvrere efter indtræffende Omstændigheder og drage Fordel af deres Fart. De skulde sammen med Torpedobaadene tage Stilling foran, bagved eller tværs af Centrum inde af Rækkevidde af Fjendens Granater, men skulde forhindre Fjendens Torpedobaade i at omgaa Flaaden.

Dette var Slagplanen, som var udarbejdet i Forvejen og sendt af hver eneste Officer i Flaaden. De forskellige

Admiral Jellicoe.

Admiral Nebogatow.

Stabschef i Admiral Rosdewensky's Flaade.

Detaller angaaende Formationer, som var afhængige af, hvilken Retning Fjenden viste sig fra, Instruktioner angaaende Ildbebrand, Maaden, paa hvilken bestadigede Skibe skulde assisteres, Overføring af Admirals Flag fra et Skib til et andet, Overdragelse af Kommando o. s. v. var udstedte af Admiralen, men disse Detaller vil næppe være af Interesse for Læsere, som er ukendte med Orlogsaaffærer.

Den 25. Maj forløb roligt. Genimod Aften rapporteredes et Uheld, som var indtruffet i „Semjavin's" Maskine, og hele Natten gik vi langsom Fart. I „Suvarov's" Messe bandede Officererne over „de gamle Potter", som de kaldte Nebogatows Skibe.

Endstønt Vencævnelsen kunde være rigtig nok — saa var det dog ikke „fair" at kalde dem saaledes, vi var nemlig ikke meget bedre selv. Den lange Rejse havde været en bedrøvelig Klage over vore Reder og Maskiner, og vore Martyrer af Maskinmestre havde bogstavelig talt maattet „trække Olie ud af Sten" og foretage Reparationer uden at have Materiale ved Haanden til at lave dette med.

Denne Nat, den første kolde efter 6 Maanedes i Tropene, sov vi storartet, naturligvis i Bagter; det halve Mandskab var ved Kanonerne uafbrudt.

Den 26. Maj begyndte Skyerne at sprædes, og Solen skinnede; men endstønt der var sprunget en frisk, sydbestlig Brise op, laa der dog endnu en tæt Dug over Vandet.

Engstelig for at kunne benytte hvert Minut af Dagslyset, medens vi passerede Japans Kyster, hvor vi sandsynligvis vilde blive angrebne af Torpedobaade, havde Admiralen beregnet, at Flaaden skulde være midt i Tsushima-Strædet Middag den 27. Maj. I Følge vore Beregninger vilde dette give os 4 Timer tilovers, og disse benyttede vi til Manøvrer for sidste Gang.

Endnu en Gang og for sidste Gang blev vi tvungne til at minde den gamle Sandhed, at en Flaade bliver kun dannet gennem mange Aars Øvelser til Søs i Fredstid, og at en Samling Skibe af forskellige Typer, som var strøbet sammen i Huj og Hast, og som kun havde lært at sejle sammen til Operationsfeltet, ikke er nogen Flaade, men kun en sammenløben Hob Skibe.

Slagordenen blev taget nogenlunde op, men blev igen ødelagt af 3. Eskadre (Nebogatovs); men hvem vil anklage dens Admiral eller Skibschefer? Medens vi var nede ved Madagaskar og under vor Krydsen ved Annams Kyster, havde vore Skibe til en vis Grad lært deres Arbejde og lært hverandre at kende, — de havde virkelig haft Tid til Øvelser. Men den 3. Eskadre sluttede sig først til Flaaden for 14 Dage siden og fik kun Tid til at slutte Rejsen med os og deltage i Slaget; der var ingen Tid for den til at modtage Instruktioner.

Admiral Togo havde derimod kommanderet sin Flaade uafbrudt i 8 Aar uden at stryge sit Flag. Fem af Viceadmiralerne og syv af Kontreadmiralerne, som deltog i Tsushima-Slaget enten som Eskadre- og Divisions-Chefer eller som Flag-Officerer, var hans gamle Kammerater og Lærlinge og var opbrugne under hans Kommando. Hvad os angik, kunde vi kun beklage vor Uforberedthed, og i det kommende Slag var der intet andet for os at gøre end at forsøge at udrette det mest mulige med, hvad vi havde.

Rosidschewitsch tænkte (og Kendsgerningerne retfærdiggjorde senere hans Tanke), at Togo i det afgørende Slag vilde være i Spidsen for sine tolv bedste, pansrede Skibe. Snød disse vilde vor Admiral føre sine tolv lignende Skibe (disse førte han glimrende), og i Duellen mellem disse vilde Slagets Gravitet sikkert ligge. Forstøllen mellem vor Hovedstyrke og Japanernes var meget betydelig. Det ældste af Togos Skibe „Fuji“ var to Aar yngre end „Sisoh“, som mellem vore 12 bedste kom som Nr. 6 i Rækken. Deres Fart var $1\frac{1}{2}$ Gang saa stor som vor; men deres vægtigste Overlegenhed laa i deres nye Grænater, om hvilke vi ikke havde Spor af Nys.

Slagsskibet „Mikasa“, Admiral Togos flagsskib.

Den 26. Maj forløb næsten umærkelig med Mandbrøder o. s. v.

Jeg ved ikke, hvorledes Stemningen var i de andre Skibe, men om Bord i „Subarou“ var vi ved godt Mod og ibrige efter Slaget. Naturligvis var vi ængstelige; men dog ikke saa ængstelige, saa det kunde nedtrykke os. Officererne gik deres Rundt og saa mere efter Mandstabet end sædvanlig, forklarede Detailler og fandt flere Fejl hos deres nærmeste undergivne end nødvendigt. — Nogle lagde — som den Tanke pludselig slog ned i dem — deres Kystbarheder og udfærdigede Breve ned i Sikkerhedsrummet.

„Han vil ojsendylig forlade os,“ sagde Løjtnant Vladimirsky, senior Artilleri-Officer, idet han pegede paa en Matros, som var travlt beskæftiget med at snøre sin Randsel.

„Hvad, gør du Forberedelser til at stikke af?“

„Jeg,“ svarede han forbavsset og tilføjede saa med et Grin, „ja, jeg gør mig klar.“

„Halloj der,“ sagde Løjtnant Bogdanov, senior Torpede-Officer, som var Veteran fra tidligere Krige og var bleven saaret ved Indtagelsen af Taku-Forterne i 1900. „I Morgen — eller snarere i Aften er du nok saa elskværdig at møde paa Kontoret og saa dit Regnskab gjort op.“

Vittigheden fandt ingen Genlyd.

„Har De ingen Forbudneller? De har jo været i Jlden før,” spurgte en ganske ung Løjtnant, som kom med Haanden iommen, hvor han rimeligvis havde et Brev, bestemt for Sikkerhedsrummet.

Bogdanow blev gnaven.

„Hvad mener De med Forbudneller? Jeg er ingen Spaamand! Jeg skal sige Dem en Ting! Hvis Japanernes Kanoner begynder at snaffe til os i Morgen, vil De tidlig nok føle noget, men De vil rimeligvis heller ikke føle noget for.“

Nogle flere Officerer kom til. Utallige Gange havde vi diskuteret Spørgsmaalet, om vi vilde møde hele Japanerflaaden i Tsushima-Strædet eller kun en Del af den.

Optimister forsikrede, at Togo vilde blive ført bag Ohjet og vilde patrullere nordpaa og holde Ildsig efter os der, da „Terek“ og „Ruban“ den 22. var gaaede Ost om Japan og bestræbte sig for at tiltrække saa megen Opmærksomhed som mulig.

Beslunister erklærede, at Togo var lige saa godt i Stand til at overbejse Chancerne som os og let vilde kunne finde ud af, at een eneste Kulshydning ikke vilde være tilstrækkelig til at sætte os i Stand til at dampe rundt Japan, vi vilde blive nødsagede til at fylde Kul endnu en Gang og hvor? Vi var ikke længere i Troperne, hvistet betød, at vi ikke kunde gøre Regning paa at kunne fylde Kul i aaben Sø. — — Soge Væ i en eller anden Bugt? — — men der var Telegrafstationer og Spejderposter alle Begne. Togo vilde saa Underretning i god Tid, saa han vilde intet vinde ved at flyde sig nordpaa. Selv om vi ogsaa skulde være saa heldige at kunne fylde Kul til Sø og slippe ubemærkede ind i et af Stræderne, der kunde vi ikke skjule vore Bevægelser — talfet være deres Snæverhed. Og hvad saa — — Undervands- og flydende Miner, faaet ud i vor Kurs — og Angreb af Torpedobaade, som vilde være en let Sag selv ved højst Dag.

Det var umuligt at passere ubemærket gennem disse Stræder endogsaa i Tange eller daarligt Vejr, hvorledes kunde saa en Flaade, ledtaget af Transportflibe, haabe paa at undgaa Jagttagelse? Selv om den Almægtige bragte os gennem dette, hvad var der saa paa den anden Side — Mødet med Japanerflaaden, som altid vilde være i Stand til at krydse vor Kurs. Og vor Flaade vilde saa allerede være udmattet i Stræderne af Torpedobaade og af alle tænkelige Slags Miner.

„Gentlemen — — mine Herrer! Lad mig saa Ordet.“

udbrød Jotow, senior Navigations-Officer, som altid holdt af Diskussioner og af at høre sin egen Stemme.

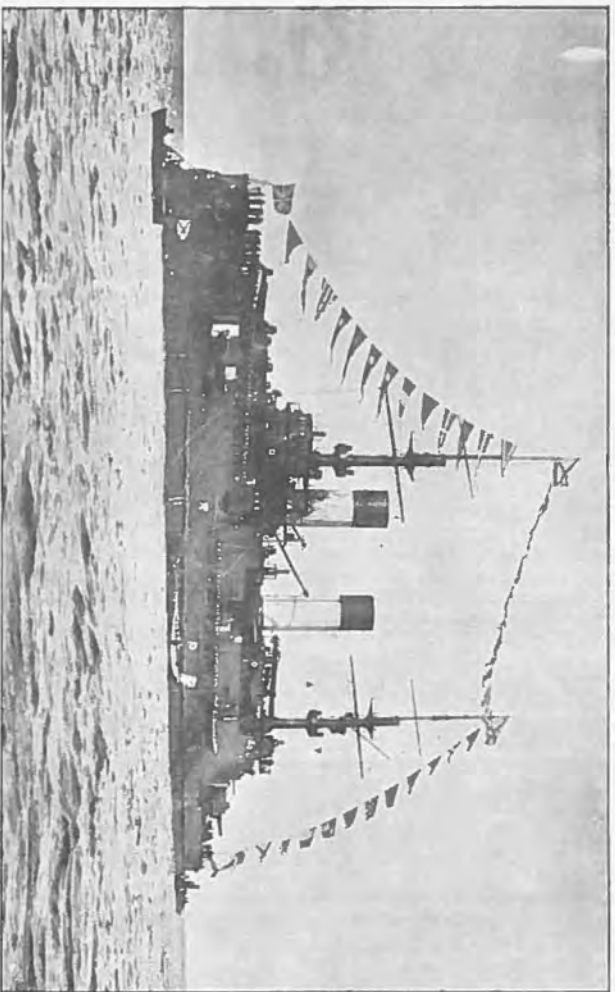
„Det er soleklart, at den bedste Kurs for os er op langs den østlige Side af Koreabugten. Min vægtigste Grund for at hævde dette er, fordi her er vidt og dybt; her er Rum for os til Manøvrer, og her kan navigeres uden Fare i al Slags Vejr — ja, jo daarligere Vejr, jo bedre. At dette er gennemdiskuteret, til der ikke er forbleven mere tilbage at diskutere om, overbejlet, til der er intet mere tilbage at overveje — selv Voltaires Disciple vilde indromme dette. Formodentlig er Togo ikke større Idiot end os og ved dette. Jeg antager ogsaa, at han kan bruge Passere og er i Besiddelse af Kendskab til Artnetikkens fire Hovedregler. Saa vil han let kunne regne ud, at hvis vi dampede rundt Japan og bestemte os til at trodse Minerne, førend vi møder ham, saa vil det endnu være muligt for ham at spørre os Vejen til Vladivostock, hvis han, i samme Øjeblik vi damper ind i Stræderne, starter fra — Opmærksomhed, mine herrer — fra Nordspidsen af Tsushima. Der er ingen Tvivl om, at der er truffet Arrangementer til at organisere et Minesorvar ved Stræderne, Flaadestationerne Komori og Mororan ligger hver paa sin Side, hvis der er nogen, som ikke ved det, bør han skamme sig. Togo kan beordre nogle af sine mindre Mineskibe derop — men hvor vil han være med sin Hovedstyrke, ja, jeg vil gaa saa vidt at sige med hele sin Flaade. — Nej, jeg vil forandre Spørgsmaalet — Hvor burde han være? Ingen andre Steder end ved Nordspidsen af Tsushima. Han vinder intet som helst ved at drive om til Søs, saa han vil formodentlig ligge i en eller anden Bugt.“

„I Mazampo, for Eksempel?“ spurgte Løjtnant Ball, junior Navigations-Officer.

„Mazampo, om De vil, men lad mig blive færdig. Det er barnagtigt at haabe paa, at vi ikke vil møde Japaner-Flaaden. Jeg tænker, vi har naaet Kulminationspunktet for vore Eventyr. — I Morgen maa Afgørelsen komme — enten lodret“ — han løstede Armen over Hovedet og svingede den ned foran sig — „eller“ — han bevægede Armen ud til højre og svingede den rundt i en Cirkel — „en længere Vej, men bestøver i alle Tilfælde.“

„Hvorledes, hvorfor bestøver?“ udbrød de omstaaende.

„Fordi — om end Slutningen maaſke ikke kommer med det samme,“ raabte Jotow — „Resultatet vil blive det samme. Det er absurd at tænke sig os dampe sejrtrige ind

Parferybet "Zinjas Suvarov".

Abmited Moskowdewffs Skaftib under Wjufima-Slaget. Fotograferet ved Paraden for Gæren inden Afsejlingen fra
 Østersøen, Oktober 1904.

til Bladivostock eller saa Overherredømmet til Sos. Den eneste mulige Chance er at slaa sig igennem og, efter at være komne igennem, gøre to, tre eller allerhøjest fire Udsal — saa har vi brændt alle vore Kul, plukket Knopperne, forend de blomstrede! Vi vilde da være nødsagede til at gøre Forberedelser til Belejring, tage Kanonerne i Land, lære Mandskabet at bruge Bajonetten."

"Ned med ham! Ned med ham! Ned med Ulykkesprofeten!" afbrød nogle. "Hør! Hør! Vel hørt!" raabte andre.

"Lad ham blive færdig," brummede Bogdanow med sin Bas-Stemme.

"Tilfidsættende Diskussion om Fremtidsspørgsmaal — en Diskussion, som bringer Deltagerne i Dyrør," vedblev Zotow, som benyttede sig af et Øjebliks Ro, "saa vil jeg kun driste mig til at sige et Par Ord om Ting, som ligger lige for Haanden. Jeg forudsier tre Muligheder. For det første: Hvis vi allerede er opdagede eller bliver opdagede i Løbet af Dagen, vil vi ganske sikkert blive Genstand for en Række Torpedoangreb i Løbet af Natten og saa i Morgen begynde at kæmpe med hele Flaaden, hvilket vil være meget ubehageligt. For det andet: Hvis vi ikke bliver opdagede for i Morgen, saa vil vi være i Stand til at optage Kampen med fuld Kraft, hvilket vil være bedre. For det tredje og sidste: Hvis Taagen tætnes, og det sætter ind med daarligt Vejr, saa kunde vi, tallet være Strædet's Bredder, maaske slippe igennem eller blive opdagede saa sent, naar der kun er den aabne So mellem os og Bladivostock. Dette vilde være excellent! Hvem der ønsker det, kan straks starte Totalisator paa disse tre Muligheder! Hvad mig angaar, saa er jeg forberedt paa det værste, og da jeg forudsier en urolig Nat, saa foreslaar jeg, at vi drager al mulig Fordel af de Timer, vi har at sove i."

Sans Ord havde den onskede Virkning.

2. Kapitel.

Slæbningen var os uensynlig gunstig stemt, thi endnu var vi ikke blevne opdagede. Udveksling af Telegrammer var strengt forbudt i Flaaden, saa vi var i Stand til at opsnappe Japanernes Depescher, og vore Torpedoofficerer gjorde sig de største Anstrengelser for at bestemme, hvilken Retning de kom fra. Fra Morgenstunden den 26. var der begyndt en Samtale mellem to Installationer, eller

det var maaske mere korrekt at sige, at det var Rapporter, affendte fra en forud for os til en anden endnu længere forud om Vagbord, som svarede igen. Telegrammerne var ikke i Ciffer, og endssomt bore Telegrafister var uvante med det fremmede Alfabet, og til Trods for Mellemrummene i Sætningerne, naar vi opsnappede dem, saa blev det os dog muligt at opfange Ord og endog Sætninger.

„S Vaar Aftez“ — — „intet“ — — „elleve Lanterner“ — — — — „men ikke een Linie“. — — „Klart Dags“. — — — — o. s. v.

Efter al Sandsynlighed var det en kraftig Station paa Goto Øerne, som rapporterede, hvad der blev observeret i Strædet, til en længere bortliggende Station.

Den imod Aften opfangede vi Samtaler mellem andre Installationer, som i Løbet af Natten forøgedes til syv. Telegrammerne var Ciffer, men ved deres Kortsættethed og Ensførmighed, og at de begyndte og sluttede til bestemte Tider, lod os med nogenlunde Sikkerhed slutte, at det ikke var Rapporter, men kun Meldinger, udvekslede mellem Spejdere. Det var klart, vi var endnu ikke opdagede.

Med Solnedgang sluttede Flaaden op — afventende Torpedoangreb blev nu det halve Mandskab posteret ved Kanonerne. Resten sov paakæbt, klar til at springe op ved første Alarmsignal.

Natten kom med Mørke. Taagen syntes at blive tættere. Paa Dækket herskede en pinlig Stilhed, kun af og til afbrudt af de sovendes Suk, en Officers Skridt eller en hvissende Ordre. Ved Siden af Kanonerne syntes Mandskabets ubevægelige Figurer at være døde, men de var alle lysvaagne, stirrende ud i Mørket. — Var det ikke Skyggen af en Torpedobaad? — — De lyttede spændt. — — Sammen af Maskinerne og Støjen fra Dampen maatte sikkert forraade en ellers usynlig Fjende.

For ikke at forstyrre de sovende gik jeg forsigtig rundt paa Mellemdækkene og ned i Maskinrummet. Et Øjeblik blændede Lyset mig. — Her var Liv og Bevægelse synlig til alle Sider. Folk løb smidig op og ned ad Stiger, der var en Summen af Stemmer, som afbrødes af Ordre, hvis Ord hørtes skarpt og tydeligt. Men naar man saa nærmere til, kunde ogsaa her iagttages Anspændthed og Uengstelse — den samme besynderlige Sindstilstand, som man bemærkede oppe paa Dækket.

Og her forekom det mig pludselig, som om alt — — Admiralsens høje, noget foroverbøjede Skikkelse, Korsman-

Kommandør Ischij.
Chef for Togos flagsskib
„Mitsa“.

Kaptajn V. V. Ignatjus.
Chef for Rosidschewskys flagsskib
„Suwarow“.

dens rhynde Ansigt, som bojede sig over Kompasset, de forfrosne Kanonbesætninger paa deres Poster, disse Men-
nesker herude, som talte højt og løb omkring, de kæmpe-
mæssige Gliderstænger, som skinnede svagt, og den sydende
Sugen af Dampen i Cylindrene, — at alt dette var en og
samme Ting.

Jeg erindrede pludselig det gamle Sagn om
Skibets Land, som findes i enhver Nitte, i hvert Som og
hver Skruer, som i det skæbnesvangre Øjeblik tager hele
Skibet med Mandskab i Besiddelse og omdanner baade Mand-
skab og Omgivelser til et udeleligt overnaturligt Væsen.
Jeg syntes, at denne Land saa mig ret ind i Sjælen,
og et Øjeblik forekom det mig, som om jeg var blevet dette
Væsen, for hvem Navnet „Suwarow“ (der var saa helligt
for os alle) ikke var mere end en ganske almindelig Nitte.

Det var et Glimt af Banvid, som gled forbi, kun
efterladende en Følelse af en forboven og dristig Beslutning.

Ved Siden af mig stod 1. Maskinmester, Cpt. Ver-
nander, min gamle Skibskammerat, og forklarede et eller
andet til sin Assistent i en bred Tone. — Jeg kunde ikke
høre, hvad han sagde, heller ikke forstaa, hvorfor han var
saa opbragt, nu da alt var afgjort. Hvad enten det var
for det bedre eller værre, var det nu umuligt at forandre
Sagernes Orden.

„Tag den med Ro, min gamle Ven,“ sagde jeg, idet

jeg tog hans Arm. „Lad os gaa op og faa os noget Te, jeg er tør i Halsen.“

Forbavsset saa han med sine venlige graa Øjne paa mig, og uden at svare lod han sig føre med.

Vi gik op i Messen, som ellers paa denne Tid af Døgnet var overfyldt af støjende. — Den var tom. — To eller tre Officerer, som var blevne afloste, sov fast paa Sofaerne, afventende Alarmen eller deres næste Vagtstorn. Messjeopbarteren, som altid var rede for ethvert Forlangende, bragte os Te. — Fra alle Sider igen denne frygtelige pinefulde Tavshed.

„Hovedsagen er ikke at stynde sig for meget. — Et godt Skud er bedre end to daarlige; husk paa, vi har ikke en eneste Reservegranat, og forend vi naar Vladivostok, kan vi ingen faa“ — kom det i en noget utheldig Stemme ud fra en lukket Dør i en af de agterste Kabytter. Djævelsk var det en Løjtnant ved Navn Formin, der talte.

— — „Prædikener“ — sagde Bernander bredt, idet han hjalp sig selv til noget varm Te. —

Jeg saa, at han var bekymret over et eller andet, og onstede, at han vilde lette sit Hjerte over for mig ved at fortælle mig, hvad det var.

„Well — fortæl mig nu, hvad der er i Vejen.“

„Det er disse forbandede thyste Kul,“ sagde han og dæmpede Stemmen, idet han saa sig om. — „De ved naturligtvis, at vi havde Tid i Bunkerne.“

„Ja, jeg ved det, men Gud ske Lov fik De slukket den. De mener da vel ikke, at det brænder igen?“

„Nej, ikke netop det, men der er en uhyre Forskel paa hurtigt brændende og langsomt brændende Kul. — Langt mere bliver brugt. I Sammenligning med gode Kul 20—30 pCt. mere.“

„Ei stille,“ afbrød jeg, „hvad er der i Vejen med Dem? Er De bange for, at Kullene skal slippe op? Indtil nu har De sikkert ikke brændt andet end Overfluddet. De burde have vor normale Kulbeholdning tilbage endnu.“

„Har De glemt Tsesarevitch? — Den 10. August, da Storkenene var slukte væk, brændte den 480 Tons i 24 Timer. — Well, vi bruger mere.“

„Deres Nerver er overanstrengte,“ udbrød jeg.

„Na — De forstaar ikke,“ sagde Bernander gnabent, og idet han drak sin Te, tog han sin Hue og gik ud.

Jeg blev i Messen, satte mig i en Lænestol og døde hen. Jeg hørte utheldig Vagten afløse ved Midnat.

Admiral Kamimura.

Chef for en af Krigsflådestationer i den japanske Flaade.

Nogle af Officererne, som kom fra Bagt, fik Te og bandede sagte over den raakolde Luft — andre strakte sig paa Sofaerne og sov.

Ogsaa jeg faldt i Sovn. — —

Omtrent Kl. 3 vaagnebe jeg og gik igen en Runde gennem Skibet og op paa Dækket. Scenen var den samme som om Aftenen, men det var meget lysere. I det sidste Kvartierstid var Maanen staaet op, og Skibets Skorstene, Master og Rigning traadte skarpt frem — solvghvide gennem Disen. Vinden friskebe, det blæste raakoldt — jeg trak Kraven op om Ørene.

Oppe paa den øverste Bro fandt jeg Admiralen sovende i en Stol. Kaptajn Ignatzius gik frem og tilbage paa Broen i et Par bløde Slæber.

„Hvad bestiller De?“ spurgte han mig.

„Na — ser mig lidt omkring. — Falden i Sovn?“ spurgte jeg, idet jeg udfikede over imod Admiralen.

„Sige for et Djeblik siden — jeg overtalte ham til det! Vi kunde jo godt være enige om, at Matten er forlobet all right. — Indtil nu er vi ikke blevne opdagede. De kaster stadig hinanden op, og selv om ogsaa de skulde finde os nu, saa er det sent, om et Par Timer har vi Daggrh. Selv om deres Torpedobaade er nær ved os, vilde de ikke være i Stand til at samles, desuden, hvorledes vilde de finde os i et saadant Vejr? Man kan ikke engang se de agterste Skibe. 200,000 mod 1 for at en af dem ved et Tilfælde skulde løbe paa os. — Men jeg holder ikke af Vinden — — den frisker. — Lad os haabe, den ikke spreder Taagen. Hvis den gør det, er det ude med „Suvarov“. — Men den kommer tættere,“ sagde han energisk. — „Nu har vi gaaet i 24 Timer uden at blive bemærkede, hvis vi bliver saaledes ved i Morgen — vil vi løbe forbi dem. — Saa maa de vente, til vi kommer fra Vladivostok, men saa faar Tønen en anden Lyd. — Uha — hvor de maa være nervøse,“ og idet han pakkede sit Kommetorflæde i Munden for ikke at vække Admiralen, lo han hjerteligt og syntes saa let til Sinde, at jeg misundte ham.

Sgnatzins var for det første en af dem, som var fuldstændig overbevist om heldigt Udsald af vor Rejse — dette desperate Eventyr, som alene ahang af St. Nicolaus og andre himmelske Magters Bistand —, for det andet kendte han Japanernes Maade at koncentrere deres Fld paa Flagskibet og vidste, at baade han selv og hans Skib var dømt til Udelæggelse i det første almindelige Engagement med dem.

Alf ligevel mistede Kaptajn Sgnatzins ikke et eneste Djeblik sit varierende kaade og oplivende Humor. Han spogte og lo og kastede sig ibrig ind i alle Detaljer i det daglige Liv om Bord. I Djeblikket morede han sig kosteligt (det tror jeg virkelig) ved Tanken om Japanernes Brede og Forbitrelse, hvis det virkelig skulde lykkes os at undgaa dem.

Men Japanerne havde den 200,000de Chance og mere til.

Ved Daggrh den 27. præcis Kl. 5 lod Hjælpehysteren „Sinano Maru“ næsten ind paa vore Hospitalskibe, og dette bevirkede, at hele Flaaden blev opdaget.

Vi var ude af Stand til at se, hvad der foregik, men paa Foranbringen af de opfangede Telegrammer kunde

vi se, at vor Nærbærelse var opdaget. Telegrammerne kunde vi følge videre og videre nordpaa, — fra det ene japanse Skib til det andet.

Admiralen kaldte saa „Umasz“, „Svjetlana“ og „Ural“ tilbage, for at disse skulde beskytte vor hjælpeløse Bagtrop fra et pludseligt Angreb.

Omtrent Kl. 6 kom „Ural“ dampende for fuld Fart op og rapporterede ved Semasor, at fire Skibe, som var ukendelige gennem Regnbisen, krydsede over fra Styrbord til Bagbord.

Kl. 6⁴⁵ kom et Skib til Synne tværs om Styrbord, som, da det kom nærmere, blev genkendt som „Idzumi“. — Kl. 8 bestemtes Afstanden til 10,000 Yards, og Agtertaarnet hævede truende sine 12 Meters Kanoner, men „Idzumi“, som anede Faren, trak sig hurtigt uden for Skudvidde.

Vi kunde selvfølgelig have sendt en god Krydser efter den, men al, vi havde i hele Flaaden kun to Skibe, som var den jævnbordig: „Oleg“ og „Aurora“ muligvis „Svjetlana“; af Resten var „Donkoy“ og „Monomakh“ respektable Veteraner, langsomme men dog taaleligt armerede. „Ural“ og „Umasz“ var hurtige nok, men havde kun Legetøjskanoner. Desuden kunde vi hvert Djeblig vente at møde vor frygtelige Modstander, hvorved enhver Kanon og Granat vilde have Værbi. Hvis Slagets Udfald skulde afgøres i Duellen mellem vore tre pansrede Eskadrer og Japanernes 12 bedste Skibe, saa vilde Resten af den fjendtlige Flaade blive vores Krydsers Bart, og dertil maatte vi reservere hele vor Styrke. Rostbeschewsky bestemte sig derfor til at ignorere „Idzumi“'s forbovne Udfordring og sendte ingen til at forfølge den.

Bed Otte-Tiden kom „Chin-Yen“, „Matsushima“, „Itatsushima“ og „Hashidate“ til Synne om Bagbord og ityrede parallelt med os. Forud for dem var en lille Krydser, sandsynligvis „Akitsushu“, som hurtig trak nordover, saa snart vi var blevne i Stand til at se den tydelig og den os. Og hele Eskadren begyndte langsomt at forøge Fart og forsvandt lidt efter lidt ud af Synne.

Omtrent Kl. 10 viste Krydserne „Chitose“, „Nasagi“, „Mitaka“ og „Otawa“ sig ogsaa om Bagbord, og vi indsaa nu alle som een, at det afgørende Djeblig ikke kunde være langt borte.

Bed et Signal fra Slagflådet dampede 1. og 2. Eskadre frem og indtog Stilling foran 3. Eskadre. Transportflådene fik Ordre til at holde sig mere agterlig og Styrbord

Kommandør Terafaki.

Kommandør Sakamoto.

Chef for det jap. Slagskib „Shikishima“.

Chef for det japaniske Slagskib „Fuji“.

for Flaaden, medens Krigsskibe skulde bælle dem paa Bagbord Side. Styrbordsiden af Transporterne skulde „Monomachi“ beskytte mod „Idzumi“ og lignende Skibe.

Kl. 11²⁰, da de japaniske Krigsskibe var 10,000 Yards borte, hørte „Drel“ ved et Tilfælde et Skud, som den straks rapporterede ved Semafor. Flaaden, som paa Grund af det rogløse Skud ikke kunde se, hvilket af de førende Skibe, der havde skudt, antog det som et Signal fra „Subarom“ og aabnede Ilden.

Japanernes Krigsskibe drejede Bagbord over og traf bort. Flagskibet signalerede: „Spar Ammunition“, og Skydningen ophørte. „Mandskab straks til Middag!“

Kl. 12 Middag var vi paa Linie med Tsushimas sydlige Pynt og satte Kursen for Vladivostok: „Nord 23° Ost“.

Officererne fik nu Frokost efter hinanden, saa hurtigt som muligt. I Dag skulde der ellers have været en meget stor Frokost med Admiralen, Chefen og hele Staben som Gæster, men den kunde naturligvis ikke finde Sted i Dag, hvor Admiralen og Kaptajnen ikke kunde forlade Broen, og Staben kun smuttede ned for at faa et Par Mundfulde nu og da. I det jeg gik ned i mit Lukas for at fylde mit Cigaretetui for Kampen, saa jeg tilfældig ind i Messen i det psykologiske Minut. — Endstønt de forskellige Retter blev budt rundt, blev der kun taget, hvad der var nærmest. Champagnen funkede i Glasene,

og alle stød op og lyttede til Skaalen, som blev foreslaaet af senior Officer A. B. Wakebush.

„Paa denne deres Majestæters store Kroningsdag maa Gud hjælpe os til at tjene vort elskede Fædreland med Ære. — For Keiseren — Keiserinden — for Rusland!“

Messen genløb af Hurraraab, men næppe var Lyden hen døet, førend Alarmen gik paa Dækket. —

Alle styrkede til deres Pladser — — nogle japanse Krigsskibe var igen komne til Syne om Bagbord — men denne Gang ledsaget af Torpedobaade, som øjensynlig havde i Sinde at krigse vor Boud. Da Admiralen mistænkte dem for at ville lægge Miner (som de gjorde den 10. August), beordrede han 1. Eskadre til at tørne Styrbord over og drive dem af.

I denne Hensigt drejede 1. Eskadre 8 Streger Styrbord over, for senere igen at dreje 8 Streger Bagbord over; den første Halvdel af Manøveren forløb glimrende, men Signalet for den anden var rimeligvis blevet misforstaaet, idet „Alexander“ fulgte „Suvarov“, medens „Vorobino“ og „Drel“ vel begyndte at dreje fuldstændig korrekt, men straks efter indbildte sig at have taget fejl og fulgte „Alexander“. Som Følge deraf befandt 1. Eskadre sig i Linie parallel med 2. og 3. Eskadre, men noget forud for disse.

Denne uheldige Manøvre fik et meget betydningsfuldt Resultat. Fjendens Krigsskibe og Torpedobaade, som blev bange for at blive fangede mellem de to Kolonner, opgav deres Hensigt at krigse vor Kurs og trak sig Ryndsomt bort Bagbord over.

Rimeligvis har disse Krigsskibe rapporteret til Togo, at vi dampede i to Kolonner, og han (som var ude af Sigte, langt forud om Styrbord) har bestemt sig til at krigse vor Kurs over til vor Bagbord Side for at kaste sig med hele sin Styrke ind paa vor svageste Kolonne.

Saa snart Japanerne var borte, forogede 1. Eskadre Fart og indtog igen Stilling i Linie foran 2. og 3. Eskadre, hvor den kom i Stilling kl. 1²⁰.

Nu kunde vi langt forude skimte Japanernes Hovedstyrke gennem Disen. Deres Skibe krigsede vor Linie fra Styrbord til Bagbord, styrende en sydvestlig Kurs. „Mikasa“ forandrede Kurs hybligere, saa snart den havde passeret vor Linie, og efterfulgtes af „Shikishima“, „Fuji“, „Asahi“, „Kasuga“ og „Mikishima“.

Endsløst Flagstibet allerede nu blev kommanderet fra

Pansfertaarnet, stod Røstbeskævnens og endnu oppe paa tørreste Bro med hele sin Stab.

Jeg skal villig indrømme, at jeg ikke var enig med Admiralen i, at Togo vilde føre sine 12 pansrede Skibe i Rækkefølge, — den 10. August havde han med Helb beordret 6 af dem til at manøvrere selvstændigt — i Stedet for at forene dem med sin egen Flåde. Jeg var tilbøjelig til at tro, at Kamimura vilde komme til at operere uafhængigt — og da mine 6 gamle Port Arthur-Bekendte kom i Sigte, sagde jeg triumferende:

„Se, der er de — Sir — alle seks — akkurat som den 10. August.“

Men Røstbeskævnens ryttede paa Hovedet uden at vende sig om.

„Nej, der er flere — de er der alle,“ svarede han og gik langsomt ned ad Broen ind i Pansfertaarnet.

„Paa Deres Pladser, mine Herre,“ sagde Flagkapitajnen hurtigt og fulgte Admiralen.

Og ganske rigtig, der kom de ud af Laagen følgende de første seks: „Idzumi“, „Takumo“, „Hama“, „Aburatsubo“, „Tokitsuki“ og „Yamato“.

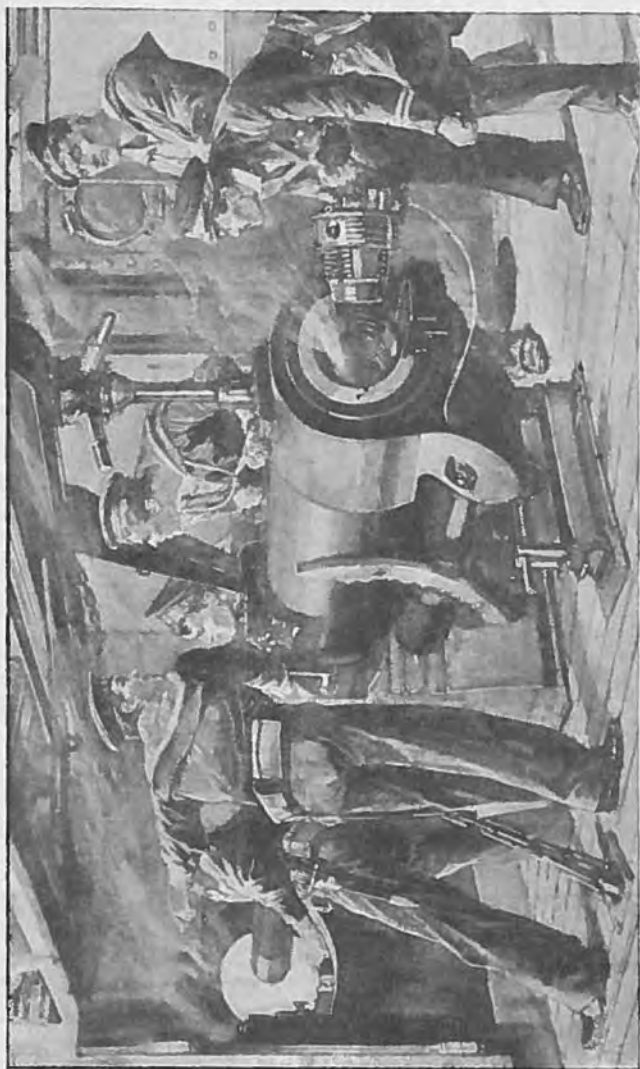
5. Kapitel.

„Nu begynder Bojerne,“ tænkte jeg ved mig selv og sprang op paa den agterste Bro, som syntes at være det mest passende Sted til at udføre min Pligt, der bestod i at se og opnotere alt — især da jeg herfra kunde se baade Fjendens og vor egen Flåde. Løjtnant Meydlin, som kommanderede Styrbords agterste 6-Tommers, var ogsaa deroppe for at se, hvad der gik for sig, da Kampen rimeligvis vilde begynde om Bagbord, og hans Kanon derfor foreløbig vilde være ude af Virksomhed.

Vi stod Side om Side og vekslede korte Bemærkninger; vi kunde ikke forstaa, hvorfor Japanerne var trængende over til Bagbord, naar vor svageste Linie, Transportflåden og Artilleriet, var agterude og om Styrbord. Maaſte vilde de, naar de havde begyndt Kampen stræbende modsat Kurs af os, drage Fordel af deres overlegne Fart ved at gaa rundt om os og saaledes falde over Artilleriflåden med Transportflåden. I saa Tilfælde vilde en langslids Beskydning ingen Vanskeligheder frembyde.

— „Halloj!“ — „Se der!“ — „Hvad vil de nu?“

OmîBord i et japanſk Panſerſkib under Kamp.

sigde Keydlin, og hans Stemme forraadte baade Glæde og Forbavselse.

Jeg saa og saa — vilde ikke tro mine egne Øjne — kunde ikke tage Rifferten bort — — Japanerne var pludselig begyndte at dreje i Rækkefølge Bagbord over og slyre modsat Kurs.

Hvis Læserne erindrer, hvad der tidligere er sagt om Drejninger, vil de let kunne forstaa, at hele Fjendens Flaade paa denne Maade blev nødsaget til at dreje i Rækkefølge paa samme Sted som det forende Skib, og dette Sted vilde saa at sige være stationært paa Vandet — altsaa lette os i at bedømme Afstand og sigte. — Desuden vilde denne Manøvre selv med 15 Miles Fart tage et Kvarter at udføre, og de Skibe, som allerede havde vendt, vilde dække for de efterfølgende Kanoner.

— „Hvor dristigt," sagde Keydlin, som ikke kunde forholde sig rolig, „om et Minut vil vi være i Stand til at hilse paa de forende Skibe."

„Gud give det!"

Det var selvfølgelig, at Togo havde opdaget noget, han ikke havde ventet, og som pludseligt havde forandret hans Plan. Manøveren var utvivlsomt risikabel — men paa den anden Side, hvis han mente det nødvendigt at slyre modsat Kurs, saa var dette den eneste Maade, han kunde gøre det paa. Han kunde have beordret Flaaden til at dreje „sammen" — men det vilde have gjort Krydseren „Ivate" til det forende Skib, hvilket han rimeligvis ikke ønskede. — Togo bestemte sig derfor til at dreje i Rækkefølge, saa at han personlig kunde føre Flaaden og ikke lade Begyndelsen afhænge af en yngre Flag-Officers Landsnærværelse. (Paa „Ivate" var Admiral Simamuras Flag.)

Mit Hjerte bankede heftigere end nogen Sinde i de seks Maanedes ved Port Arthur. — — Hvis det virkelig skulde lykkes — Gud give det. — Selv om vi ikke kunde bringe en af dem til at synke. Blot vi kunde gøre en af dem ukampdygtig. Det første Held! — Var det mon muligt?

Imidlertid myndte Rosbeschwenstly sig at benytte denne gunstige Lejlighed.

Kl. 1⁴⁰, da „Mikasa" og „Shikishima" havde udført Manøveren (kun to ud af tolv), slyrede „Suvarow" det første Skud i 6400 Yards Afstand, og hele Flaaden torbødte nu løs. Jeg spejdede gennem Rifferten. — Nogle af Skuddene gik ober, og nogle var for korte, men alle nærbed. — Det interessanteste var dog Træfferne — ligesom den 10. August, de kunde ikke ses. — Ved Sprængningen udsendte de

næsten ingen Røg — Brandrørerne var indstillede til at springe, efter de havde gennemtrængt Maalet. En Træffer kunde kun bemærkes, naar noget faldt, og der faldt ingen Ting. Efter et Par Minutters Forløb havde „Fuji“ og „Asahi“ ogsaa vendt og fulgte de to første. Fienden begyndte nu at besvare vor Fld.

De første Granater sloj over os. — I denne Afstand slog de lange Projektiler en hel Rødbotte i Luften og kunde tydeligt ses med blotte Øjne dreje rundt i Luften som Stofte. De sloj over os med en Slags hylende Lyd — vidt forskellig fra det ordinære Dron.

„Er dette Badsækkene?“ *) spurgte Rejdhfin smilende.

„Ja, det er dem.“ —

Men hvad der forbaavede mig mest, var, at disse Granater, som tumlede over og over oppe i Luften, sprang, saa snart de rorte Vandets Overflade. — Dette var albrigket for.

Flere og flere kom nærmere og nærmere. Splinterne slojtede gennem Luften og sprang mod Skibssiden og Overbygningerne. — Saa rejste der sig en mægtig Søjle af Vand, Røg og Fld tværs af den forreste Storken. Jeg saa Baarer blive transporteret langs den forreste Bro og lænede mig ud over Rækværket.

„Brins Tserelli,“ raabte Rejdhfin nedfra som Svar paa mit tavse Spørgsmaal og løb hen imod sit Taarn.

Den næste ramte Siden ved Midtskibets 6-Tommers Kanon, og saa blev der en uhyre Varm bag ved mig og under mig om Bagbord. Røg og Fld trængte op af Officerernes Nedgang. — En Granat var falden i Kaptajnens Kahyt, var trængt gennem Dækket og sprungen ned i Officerernes Lukaser — havde antændt disse.

Her blev jeg i Stand til (og ikke for første Gang) at bemærke den Bestyrtelse, som synes at gribe dem, som ikke for har været i Flden, naar de første Granater falder. En Bestyrtelse, som øjeblikkeligt ved det mest ubetydelige høre Støb enten fremfalder Panik eller Overmod, — ganske afhængig af Mandens Karakter.

Folkene ved Brandslangerne stob som forstenede, stirrende ned i Røg og Flamme, øjensynlig uforstaaende over for det, som skete. Jeg gik ned til dem fra Broen, og ved ganske almindelige Ordre som „Nap jer nu lidt“,

*) Ved Port Arthur havde Japanernes store Granater faaet Øgenavne „Badsætte“, og hvad skulde man ellers kalde en Granat, som er 1 Fod i Diameter og 4 Fod lang og fyldt med eksplosive Stoffer?

Admiral Dewa.

Chef for Panzerflådens Eskadren i den japanske Flåde.

„Naj Vandet til“, „Nu Kvik“ fik jeg dem til at samle sig og begynde at dæmpe Ilden.

Jeg tog mit Ur og min Lommebog op for at notere den første Brand, da noget pludseligt ramte mig i Livet, og noget stort og blødt, men dog tungt, ramte mig i Ryggen og slyngede mig hen ad Dækket. — Da jeg kom paa Benene igen, havde jeg endnu Notebogen og Uret i Haanden. — Mit Ur gik, men den lille Viser var noget bøjet, og Glasfæstet var forsvundet. Vedbøvet af Slaget og endnu halvt bevidstløs begyndte jeg at lede efter det paa Dækket og fandt det uskadt; jeg samlede det op og fik det anbragt paa Uret, og først da gik det op for mig, at jeg havde bekræftiget mig med ligegyldige Ting. — Jeg saa mig omkring.

Jeg havde efter al Sandsynlighed været bevidstløs i nogen Tid, da Ilden var slukket, og med Undtagelse af

to eller tre Lig, som Bandet strømmede ud over gennem de iturevne Sejldugsslanger, var der ingen at se. Det, som havde ramt mig, var kommet fra Dækshuset agter, hvilket var skjult for mig ved en Blendering af Røjer. Jeg saa op, hvor Flag-Officererne sammen med en Del af de agterste Signalmænd havde staaet. Granaterne var passerende gennem Siden af Dækshuset og sprungne indvendig. Af de 10—12 Signalmænd syntes nogle at staa lænet op ad den Styrbords 6-Tommers, andre liggende hobet sammen inde paa Dækket. Og inde i Huset laa en Hob af noget ubestemmeligt, — paa Toppen af denne en Officers Riffert.

„Mon det er alt, hvad der er tilbage,“ tænkte jeg forundret, men heldigvis var Kobosietsev og Kozakewitsch kun blevne saarede og af Maximow hjulpe til Forbindningsrummet — medens jeg laa paa Dækket, optaget af at sætte Glasjet paa mit Ur.

„Hallo! — noget, De er vant til! — Affurat som den 10. August?“ sagde den koldblodige Reidfin, idet han ligede ud af sit Taarn.

„Ja, affurat saadan,“ svarede jeg roligt. — Men det var ikke saaledes, det vilde have været rigtigere at have sagt: „Aldeles ikke!“

Den 10. August blev „Tsjarevitch“ i flere Timers Kamp kun ramt af 91 store Granater, — og jeg, som i fuldt Mør havde haft i Sinde i den nuværende Kamp at nedskrive Antallet af Stederne, hvor vi blev ramte, saa vel som den Skade, der blev anrettet! Hvorledes skulde jeg kunne nedskrive detaljerede Oplysninger, naar det selv syntes umuligt at tælle Projektilerne, som ramte os? Jeg har ikke alene aldrig været Vidne til noget lignende, men har aldrig blot tænkt mig noget lignende. Granaterne syntes at hagle ned over os — uafsladeligt — den ene efter den anden.

Efter at have været 6 Maanedes med Port Arthurs Eskadre var jeg bleven ligegyldig for de fleste Ting — Shimose og Melinit var til en vis Grad gamle Bekendtskaber — men dette her var noget nyt. Det var, som om det var Miner og ikke Granater, der ramte Skibets Sider og faldt paa dets Dæk. De sprang, saa snart de rorte noget, i samme Øjeblik de mødte den mindste Hindring paa deres Vej. — Gelændere, Skorstensbarduner og Bomtailler var tilstrækkelige til at forårsage en fuldstændig Sprængning.

Staalplader og det opretstaaende paa øverste Dæk blev revne i Stykker, og Splinterne forårsagede mange

saarede. Jærntrapperne blev krummede sammen som Binde, Kanonerne blev hogstabelig talt rebet ud af deres Fodstykker.

En saa frygtelig Skade vilde aldrig kunne forårsages af en Granats Slag og endnu mindre ved dens Splinter, det kunde kun være Eksplosionens Voldsomhed, som forårsagede det. Det var ojsensyligt lykkedes Japanerne at realisere, hvad Amerikanerne forgæves havde søgt ved deres „Vesuvium“.

Desuden opstod der ved Eksplosionen en usædvanlig høj Temperatur og en flydende Flamme, som syntes at sprede sig overalt. Jeg bemærkede selv en Staalplade blive antændt ved en Sprængning — selvfølgelig ikke Staalet, men Malingen, som sad derpaa. Saa uantændelige Væstanke som Røjer, gennemsvævede af Vand, sænge øjeblikkeligt. Til Tider var det umuligt at se noget gennem Røktet paa Grund af, at den bærende og opfyldende Luft forvandlede alting. Nej, alt var i Sandhed meget forfælsket fra den 10. August.

Efter fuldt troværdige Rapporter var Japanerne de første, som anvendte en ny Slags eksplosivt Stof i deres Granater — en Hemmelighed, som de havde købt under Krigen af det Opfinder — en Oberst i en eller anden sydamerikansk Republik. Det blev fortalt, at disse Granater kun kunde bruges af Kanoner med stort Kaliber som i de pansrede Eskadrer, og derfor var det, at de af vore Skibe, som var i Kamp med Admiral Kataoka's Eskadre, ikke led saa megen Skade eller havde saa megen Brand om Bord som de Skibe, der var i Kamp med Japanernes Banerskibe og pansrede Krydsere. Et Bevis for dette var „Svietlana“ og „Donkoy“. Den 28. Maj var den første udsat for to Krydserses Ild og den sidste for fem. For det første var de i Stand til at holde ud en længere Tid, og for det andet (det var det vigtigste) blev de ikke stukket i Brand, endstønt der paa dem fandtes meget mere letantændeligt Materiale end paa vore moderne Krigsskibe.

I mange, mange Aar har der været to fremherskende Idéer i Sø-Artilleriet — den ene var at tilføje Fjenden store Beskadigelser (ikke ved Mængden af Projektiler), men ved enkelte store Skader som Gennemsprængninger af Skibssiden under Vandlinien, i det hele taget med eet Slag at kunne gøre Skibet ukampdygtigt. Den anden var i første test mulig Tid at bære de flest mulige Projektiler over

Fjenden (selv om Sladen, de enkelte Projektiler anrettede, var ringe) i Haab om at lamme Stibet — stolende paa, at naar dette først var lykket, vilde det bære en lei Sag at odelægge det fuldstændigt.

For at følge den første Idé var det nødvendigt at benytte moderne Kanoner med panserbrudende Projektiler, Granater, hvis Sider var tykke og derved det indvendige Rum for Sprængstoffet betydeligt formindsket.

For at realisere den sidste Idé er det kun nødvendigt at bruge Granater, som er tilstrækkelig svære til at forhindre Sprængning ved Afhryngen. Sidernes Tykkelse kan altsaa bringes ned til et Minimum og det nødvendige Rum til Sprængstoffet forøges til den yderste Grænse. Brandbrørene skal være sølsomme nok til at forårsage Sprængning ved mindste Berøring.

Den første Idé er den fremherskende i Frankrig, den sidste i England. I denne Krig holdt vi paa den første og Japanerne paa den sidste.

Jeg løb til Admiralen i Kommandotaarnet — hvorfor — ja, jeg gjorde ikke Forsøg paa at tænke hvorfor — jeg søgte kun, at jeg vilde se ham og stadfæste mine Indtryk. Var det da altsammen Indbildning? Var dette Mareridt? — Var jeg bleven gal? — Da jeg løb langs Broen, var jeg ved at falde i en Blodpøl. (Kandaorow var lige bleven dræbt her.) Jeg kom ind i Kommandotaarnet og fandt baade Admiralen og Chefen foroverbøjede figende gennem Sprællen mellem Siderne og Taget af Taarnet.

„Sir,“ sagde Chefen gestikulerende, som han plejede, „vi maa mindste Afstanden, de bliver alle dræbt.“

„Bent et Øjeblik,“ sagde Admiralen, „bliver vi maaske ikke ogsaa dræbt herne?“

Tæt ved Rattet lå to Begemer i Officerskapper med Ansigterne nedstret.

„Officeren ved Rattet og Versenew,“ raabte Løjtnant Shifuni mig ind i Øret; jeg havde rørt ved hans Arm og peget paa de to døde. — „Versenew først — — midt i Hovedet — — stendød.“

Afstanden blev maalt — Vladimirsky raabte sine Ordre med klar Stemme, og Elektrikerne drejede hurtigt Haandtagene paa Indicatorerne, som meddelte Afstanden til Pansertaarnene og Batterierne.

„Vi er all right,“ tænkte jeg ved mig selv og gik ud af Taarnet igen, men i næste Øjeblik slog den Tanke

Kommandør Yamada.
Chef for det japanske Panserkrib
„Asahi“.

Kommandør Nojihimatsu.
Chef for den japanske Panserkrydser
„Tokiwa“.

mig: „De der inde kan ikke se, hvad der foregaar ude om Bord.“

Da jeg nu forlod Taarnet, saa jeg ret ud for Broen efter den fjendtlige Flaade. Var mine Tanker, som jeg ikke turde udtrykke i Ord, mon realiserebe? — Nej.

Fjenden havde affluttet Drejningsmanøvren. Hans tolv Skibe var i fuldstændig Orden med smaa Mellemrum, dampende parallelt med os, men gradvis avancerende forud. Ingen Uorden var synlig der. — Jeg syntes gennem min Riffert (Afstanden var kun 400 Yards) at kunne seke Blenderinger af Røjer og Grupper af Folk. — Men hos os — jeg saa mig omkring — hvilket Raas. Brændende Broer — Stumper og Stykker rundt paa Dækkene — Hobe af Lig — Signalstationen og Pladsen for Afstandsbedømmelser ødelagte. — Og agten for os kom „Alexander“ og „Borodino“, ogsaa indhyllede i Røg. — Nej, dette her var meget forfælskeligt fra den 10. August.

Fjenden, som nu var kommen forud, begyndte pludselig hurtigt at dreje Styrbord over og bestræbte sig for at krydse vor Bølg. Vi drejede saa ogsaa Styrbord over og havde dem snart tværs igen.

Moffen var nu 2^e Eftermiddag.

En Mand kom og meldte, hvad der havde fundet Sted i det agterste 12 Tommers Taarn. Jeg gik hen for at

se paa det. En Del af Skjoldet over den baghorbs Kanon var revet af og højet øpfeter — men Taarnet kunde endnu brejdes og vedligeholde en heftig Ild.

Den kommanderende Batteriofficer havde faaet begge sine Ben revet af og blev baaret ned. Folkene faldt hurtigere og hurtigere. Forstærkninger blev rekvirerede overalt for at erstatte Tab, — selv i Taarnene, hvor Splinterne kun kunde trænge ind gennem snævre Kanonporte. De døde blev naturligvis liggende, hvor de faldt, men der var ikke Foll nok til at tage sig af de faarede.

Der er ingen Foll tilovers i et KrigsFib, og en Reserve eksisterer ikke. Hver Mand har en bestemt Post at udfylde i et Slag. Den eneste Hilde, vi kunde øse af, var Mandstabet til de 47 Millimeters og Mastinkanonerne, som ved Slagets Begyndelse blev sendt ned under det pansrede Dæk for ikke at være unødbændigt udsatte for Granaterne. Nu, da deres Kanoner, som alle stod i udsatte Stillinger, var ødelagte, var der intet for dem at gøre, og vi brugte dem saa. Men de var kun som en Draabe i Havet. Hvad Branden angik — saa — selv om vi havde haft Mandstak, var vi uden Midler til at bekæmpe den. Utallige Gange blev Brandslangerne fornyede, men bestandig blev de sonderrevne af Splinterne, og Forraadet udtømmes.

Hvorledes kunde vi pumpe Vand op paa Broerne og Spardækket uden Slanger, og der hærge de Ilden. I Særdeleshed paa Spardækket, hvor elleve Baade var opstalede, havde den godt fat.

Hidtil var dette Tommerlager kun antændt paa enkelte Steder, da Vandet, som var blevet faldt i Baadene for Kampen, endnu var i dem — men nu løb det hurtigt ud af alle de Huller, som Granatsplinter stadig forarsagede.

Vi gjorde naturligvis bort hderste, forsøgte at stoppe Hullerne — bragte Vand i Pose o. s. v. — Jeg aner ikke, om Sphgatterne var blevne tilstoppe med Bilje eller kun tilfældig var blevne blokkede op — men alt Vandet, vi brugte, blev i hvert Tilfælde paa Dækket. — Dette var meget heldigt — for det første antændtes ikke selve Dækket, og for det andet kunde vi kaste de brændende Stumper deri.

Jeg fik Die paa Flaglojtnant Demchniff, som stod ved Trappen til Forbroen med 10—12 Signalmænd tæt op til Styrborbs 6 Tommers Taarn — gik hen til ham. Gobooni, en anden Løjtnant, som havde Kommandoen i

Taarnet, gav os Te at drikke, som han havde paa Flaasker. Det var kun en Ubethdelighed, — men det oplivede os kendseligt.

Demchnisky fortalte mig, at den første Granat, som ramte Skibet, var falden lige ned i en midlertidig Forbindingsstation, som Doktoren havde rigget op paa det mest dækkede Sted paa øverste Batteri (mellem de midtskibs 6 Tommers Taarne ved Skibets „Ikon“). Han fortalte, at den havde forårsaget stort Mandefald. Doktoren var sluppet nogenlunde, men Skibspræsten var bleven haardt saaret. Jeg gik ned for at se paa Stedet.

Skibets Ikon, eller for at være mere korrekt, Ikonet, for der var adskillige af dem (alle Afsteds-gaver til Skibet) var vrorte. — Glasfæt paa den store Nasse var endog ubeskadiget, og foran den brændte Lysene i Stagerne. Der var ikke en Sjæl at se. — Imellem itubrudte Vorde og Stole var der forskellige Hospitalsgenstande — nogle døde Kroppe og en Masse af et eller andet, som jeg med Vanskelighed bestemte til at være Resterne af, hvad der en Gang havde været Menneſter.

Jeg fik ikke Tid til at fæstne denne Odelæggelses Scene i min Erindring, da Demchnisky i det samme kom ned af Trappen, slottende Løjtnant Sverbehev, som næppe kunde slaa. Han snappede efter Bejret og spurgte efter Vand. Jeg øste noget op af en Spand i en lille Kæbel og gav ham det, han var ude af Stand til at røre Armen. Han drak graadigt og udstødte nogle faa Ord.

„— Det er ingen Ting, — — — sig til Flagkaptajnen, — — jeg skal komme øjeblikkeligt, — — — jeg er kun ved at kvæles af denne forbandede Gas — —“

Han trak med stort Besvær Bejret gennem de blåa Læber, og noget rallede i hans Strube, — men det var ikke giftig Gas. Paa den højre Side af hans Nhg var Tøjet sonderrebet, og hans Saar blodte voldsomt. Demchnisky befalede et Par Mænd at bringe ham til Hospitalet, og vi gik igen op paa Dækket.

Jeg gik over paa Bagbord's Side for at se paa Fjendens Flaade. Den var der, stadig den samme, — ingen faldende Broer, — ingen Brand — ingen Slagside — som var de til Manøvre og ikke i Slag, som om vore Kanoner, der nu havde tordnet uophorligt over en halv Time, ikke fyrede med Granater, men med — — — ja, Satan maa vide med hvad!

Først en lille Indskudsætning:

I Tsushimaslaget var Japanneres Tab følgende: 113

dræbte, 139 farligt saarede, 243 haardt saarede og 42 let saarede. Disse Tal er oplysende nok, selv om man indrømmer Partisthed i de japaniske Rapporter. Halvdelen var døde eller farligt saarede, Resten haardt eller let saarede, — men den totale Sum var ubetydelig. Vore Granater var ophængt ikke sprungne, eller sprungne daarligt — det vil sige i saa og store Stykker. Japanernes Sprængladning var syv Gange større end vor og bestod ikke af Pyroxylen, men af Shimose (eller maaske af noget endnu stærkere). Shimose forøgede Temperaturen ved Sprængning $1\frac{1}{2}$ Gang højere end Pyroxylen. Man kunde faktisk sige, at en japanisk Granat, som sprang rigtigt, gjorde lige saa megen Skade som tolv af vore, som sprang lige saa godt — og det gjorde vore sjældent.

Næsten i Fortvivlelse tog jeg Rifferten fra Djinene og gik agter over.

„Det sidste Signalfald er brændt,” sagde Demchnisth. „Jeg tror lige saa godt, jeg kan lade mine Folk gaa over i Løe.”

Jeg samtykkede naturligvis. — Hvad Nytte var det til, at disse Folk forblev udsatte for Fjenden, naar der intet var at signalisere med.

Klokken var 2⁰⁰ Eftermiddag.

Banende mig Vej agterover mødte jeg Remydin, som stødte sig forover.

„Vi kan ikke mere høre fra Bagbordets Vaaring,” sagde han ophidsset, — „alting brænder der, — og Folkene bliver kvalte af Fuld og Røg.”

„Well, lad os saa sat i nogen til at hjælpe at dæmpe Fjenden.”

„Det skal jeg nok besørge, men meld det til Admiralen, maaske han vil give nogle Ordre.”

„Hvilke Ordre vil han give?”

„Han kan forandre Kurs — hvad ved jeg?”

„Hvad, gaa ud af Linien, — det er ikke rimeligt!”

„Maa i hvert Tilfælde — meld til ham.”

For at berolige ham lovede jeg at rapportere det med det samme, og vi skiltes, gaaende hver til sin Side. Som jeg tænkte, traf Admiralen kun paa Skulderen, da han hørte min Rapport, og sagde: „De maa slukke Fjenden selv, vi kan ikke sende Hjælp herfra.”

I Stedet for to døde saa der nu fem eller seks i Kommandotaarnet. Manden ved Roret var bleven utjensthygig, og Vladimirsk havde taget hans Plads. Hans

Ansigt var oversmurt med Blod, men hans Overkæb var flot snoet oppefter, — og han bar det samme selvbevidste Udseende, som naar han sad i Messen og diskuterede Fremtidens Artilleri.

Da jeg forlod Taarnet, havde jeg i Sinde at gaa agter ud til Rejdhin og meddele ham Admiralens Svar og saa assistere ham ved Fjendens Slutning, — men i Stedet for blev jeg paa Broen og saa efter den fjendtlige Flaade.

4. Kapitel.

Da „Mikasa“ havde styret den nye Kurs et Kvarters Tid og var kommet et godt Stykke fremad, forsøgte det igen at dreje Styrbord over og krydse vor Bøug. Jeg ventede paa, at ogsaa vi skulde dreje til Styrbord, men Admiralen holdt endnu i nogen Tid vor gamle Kurs. Jeg formodede, at han ved at gøre dette vilde mindste Afstanden saa meget som muligt, da, vore Kanoner med deres ødelagte Afstandsmaalere og Sigteapparater kun var tjenstdygtige paa ganske nært Hold.

Men at tillade Fjenden at krydse vor Bøug og udsætte os for Langstibs Bestyldning kunde blive skæbnesvangert. Tællende Minutterne ventede jeg angstelig. „Mikasa“ kom nærmere og nærmere. Vore Styrbords 6 Tommers Kanoner var klare til at skyde, — saa drejede vi pludselig Styrbord over. Jeg aandede friere igen og saa mig omkring.

Demandsk var endnu ikke gaaet ned med sine Folk, — men arbejdede ivrigt — formodentlig med at bringe Patronkasserne til de 47 Millimeters Kanoner fra Dækket og ind i Taarnet, for at de skulde være mindre udsatte for at antændes og forårsage Skade. Jeg gik hen til ham for at spørge om, hvad han bestilte, men førend jeg fik sagt noget, viste Chefen sig paa det øverste af Trappen bag ved mig. Hans Hoved var fuldt af Blod, og vakkende klamrede han sig frampagtigt til Gælderet. I samme Øjeblik sprang en Granat tæt ved os, og idet han mistede Balancen ved den pludselige Eksplosion, faldt han paa Hovedet ned ad Trappen. Heldigvis saa vi det og greb ham.

Den japanſke Admiral Kato,
som førte Panſerkrudſer. Eskadren under Slaget.

„Det er ingen Ting, kun en Skramme,“ ſagde han paa ſin ſædvanlige hurtige Maade at tale paa.

Han forſøgte at fremtvinge et Smil — ſprang op og beſtræbte ſig for at gaa videre. Men for at naa Hoſpitalet ſkulde han endnu ned ad tre Trapper, — hvorfor vi lagde ham paa en Baare til Trods for hans Proteſter.

En Mand kom løbende og medte, at Agtertaarnet var ſprunget i Luften *), og i ſamme Øieblik lod der et ørebøvende Brag over os, ledsaget af Lyden af falvende Jærnstumper. Noget ſkort og tungt ſaldt med et Brag. Skibets Baade paa Skarvækket blev ſmadrede i Smaafstumper.

*) De os nærmefte Skibe fortalte ſiden hen, at Panſerbækket paa vort agterſte Taarn blev ſlunget op i Luften og derpaa ſaldt ſammenfrollet ned paa Halvbækket. Hvad der virkelig var ſket, blev aldrig oplyſt.

brændende Smaastykker faldt ned rundt om os, og vi blev indhyllede i en uigennemtrængelig Røg. Paa dette Tidspunkt anede vi ikke, hvad der var sket, men hørte senere, at det var den forreste Skorsten, som var falden.

Klossen var nu 2³⁰ Estermiddag.

Efter at Røgen var trukken lidt bort, forsøgte jeg at gaa lidt op paa Halvbækket agter for at se, hvad der var sket i Agtertaarnet, men paa det øverste Dæk var Forbindelsen mellem for og agter umulig.

Jeg prøvede da at gaa igennem øverste Batteri, hvor den nærmeste Vej agterud førte gennem Admiralsens Kabin, men her rasede Ilden heftigt. — Da jeg vendte om, mødte jeg Løjtnant Kruijanowski paa Trappen.

„Hvor skal De hen?“

„Ind i Styrerummet — Roret er beskadiget,“ raabte han til mig i Forbifarten.

„Det var det eneste, som endnu manglede,“ tænkte jeg og sprang op paa Dækket.

Da jeg løb forefter, kunde jeg ikke rigtig finde ud af vor Kurs, thi ikke ret langt borte om Styrerbord saa jeg vor Flaade dampe forbi. „Nabarin“, som var agterud, kom lige op imod os, gaende fuld Fart, den indbrændte sig særlig i min Erindring. Da vore Styrerøjer kom i Norden, havde vi sandsynligvis drejet næsten 16 Grader rundt.

Vor Flaades Linie var meget uregelmæssig, og Mellemrummene varierede meget især i tredje Række. Jeg kunde ikke se de forende Skibe, de var oppe til Luvart, skjulte i Røg. Fienden var i samme Retning. Ved at tage Beilinger af Sol og Måne kunde jeg tilnærmelsesvis sige, at vor Flaade styrede Syd-Vst, og Fienden var i nordøstlig Retning.

I Tilfælde af, at Flaggskibet faldt ud af Linien under Slaget, skulde Torpedobaadene „Diebuvy“ og „Vuistry“ øjeblikkelig stille til Assistance for at føre Admiralen med Stab over paa et ubeskadiget Skib, men hvor meget jeg end stræbte til begge Sider, saa var der ingen Torpedobaade at se. Blot vi kunde signalisere! Men hvordan? Alle vore Midler til Signalisering var jo for længe siden ødelagte.

Endskønt vi var ude af Stand til at se Fienden, saa havde de godt Sigte paa os og koncentrerede med stor Dygtighed deres Ild paa det sonderste Bunkers i Haab om at skyde os i Sænk. Granater ligesom regnede ned over os, — en sand Hvirvelstorm af Ild og Jærn.

Da vi saa at sige saa stationært paa Bandet med Mast-
nerne gaaende langsomt for at komme paa ret Kurs og
følge Flaaden, — saa frembød „Suvarow“ flitevis sine
sonderstuede Sider mod Fjendens Flb, — medens det
syredes vilbt med de af dens Kanoner, som endnu var
tjenstdygtige, — men al — det var kun saa.

Efterfølgende er, hvad japanste Djenvidner skrev om os:

„Da Flagskibet forlod Linien, brændte det stærkt. Det
forsøgte dog igen at dampe efter Flaaden, men under den
Flb, som vi holdt paa det, mistede det hurtigt Fokkemasten
og begge Skorstene. Blev fuldstændigt indhyldet i Flam-
mer og Røg. Det var saa sonderstuet, at man knap
skulde antage det for et Skib, og dog i den uheldige Situation
det var, ophørte det ikke med at skyde med de af dets Kanoner,
som endnu var brugelige.“

Jeg kunde ønske her samtidig at referere et Uddrag
af en Rapport fra Admiral Kamimuras Eskadre:

„'Suvarow', som var Genstand for Beskydning fra
begge vore Eskadrer, faldt ud af Linien. Dens øverste
Del var fuldstændig gennemhullet, og den var tæt ind-
hyldet i Røg. Dens Master og Skorstene var faldne, —
den var ude af Stand til at styre, og Branden om Bord for-
øgedes hvert Minut. — Men skønt den var ude af Linie, ved-
blev den endnu at skyde, saa selv vore tapreste Folk inbrommede
at den gjorde heltेमodig Modstand.“

Dg lad saa mig igen begynde paa mine personlige
Bemærkninger og Indtryk:

Midt i vore egne Kanoners Torden, de fjendtlige Gra-
naters Sprængning, — Flammernes Knitren, — var jeg
naturligvis ude af Stand til at opfatte, om vi drejede
til eller fra Vinden, men jeg fik det snart at vide. Da
Skibet drejede ud af Kursen med Agterskibet op mod Vinden,
sprang Røgen fra det flammende Spardæl ret op til For-
Broen, hvor jeg stod. Medens jeg havde været optaget af
at se efter Torpedobaadene, havde jeg ikke bemærket den
Fare, som sneg sig ned paa mig, og jeg opdagede den
først, da jeg fandt mig selv indhyldet i en uigennemtrængelig
Røg. Brændende Luft fæd mit Ansigt og mine Hænder,
medens Røgen næsten blændede mig. — At aande var
umuligt. — Jeg søgte, at jeg maatte se at frelse mig,
men jeg maatte da gennem Flammerne, der var ingen
anden Vej. I et Øjeblik foer den Tanke igennem mig at
springe ned paa forreste 12 Tommers Taarn. Men at er-
indre, hvor det var, at bestemme Stedet, var mig umuligt.
Svortledes kom jeg ud af dette Høvede? Maaſte har en

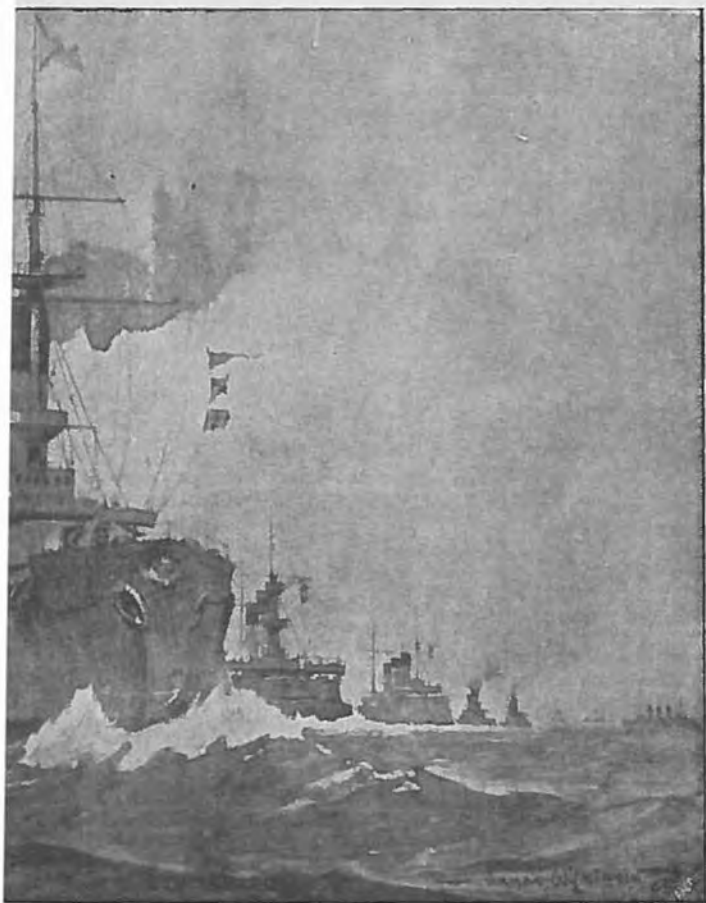
Russerflaad

Længst til venstre „Orel“. Midt i forgrunden flagsskibet „Knyas Surovich“ o. fl. — Nærmest til højre for flagsskibet

ima-Slaget.

i Kølvaslinie af „Alexander III.“, „Nadhimow“, „Wladimir Monog-
g „Sjemtjug“. — Tegnet af Norman Wilkinfon.

af Mandstabet, som havde set mig der, slæbt mig ud! Hvorledes jeg kom ned paa øverste Batteri ved det bekendte Sted ved Skibets Ikon, kan jeg ikke huske — og jeg kan ikke forstaa det.

Da jeg kom til mig selv, havde drukket noget Vand og gnedet mine Øjne, saa jeg mig omkring. Her syntes at være meget rart. Den store Ikon-Kasse var endnu ube-
ladiget, og med Undtagelse af den første Granat, som havde ødelagt den midlertidige Forbindingsstation her, syntes dette lille Hjørnes Ro ikke at være bleven forstyrret. Imellem nogle af Folkene, som stod tæt ved, bemærkede jeg et Par af Demchnisths Signalmænd, og paa min Forspørgsel, hvor han var henne, fortalte de mig, at han var bleven saaret og bragt paa Hospitalet.

De stod tavse og tilsyneladende rolige, men af den Maade, paa hvilken de saa paa mig, bemærkede jeg, at de alle var besatte af en ubestemmelig Følelse af Frygt saa vel som af Forventning og Haab. De syntes at tro eller ønske at tro, at jeg var i Stand til at give de nødvendige Ordre, som kunde frelse dem, — og de ventede paa saadanne Ordre. Undergivne venter altid paa Ordre i kritiske Situationer! Men hvilke Ordre skulde jeg give? — Ja, jeg kunde raade dem til at søge ned under det pansrede Dæk og der afvente deres Skæbne, men det kunde de jo nok finde paa af sig selv uden min Tilskyndelse. Nej, de ventede paa en anden og klarere Ordre, — de søgte sig udenfor Kampen, og hvis den virkelig skulde fortsættes, saa vilde de delage i den. Disse prøvede Folk var nedsøt dem, som vi manglede.

Og for mig syntes det at være unyttigt, ja grusomt at ødelægge deres Tro, at slukke den sidste Gnist af Haab, — ved at fortælle dem Sandheden, — at det var til ingen Verdens Nytte at kæmpe videre, — at det hele var forbi. — Nej, det kunde jeg ikke. Tværtimod var jeg opfyldt af Ønsket om at føre dem bag Øret, — om at nære deres Haab. Hellere lade dem dø i den lykkelige Overbevisning om Sejr, Liv og Hæder — en Dod, som maaske vilde komme i næste Øjeblik.

Som jeg allerede har sagt, havde dette Sted, hvor Gudstjenesten sædvanligvis blev holdt, og som Doktoren upraktisk havde valgt til foreløbig Forbindingsplads, været temmelig heldigt, — men nu begyndte Jorden at bane sig Vej bagved midtskibets 6 Tommers Taarnet. Vi gik i Gang med at slæbe brændende Stykker bort — slukkede dem eller kastede dem ud af de store Huller i Skibssiden.

Saa fandt vi en ufladt Vandhane og et Stykke af en Brandslange og arbejdede videre med at slukke.

Men tæt ved Siden af os — bagved det tynde, rødvarme Staalstot — rasede Ilden, hvis Larm kunde høres igennem Kamplarmen. Af og til faldt en Mand saaret om, og enten blev han liggende, hvor han faldt, eller han kom paa Benene igen og krob nedenunder. Ingen tog nogen Notits af det — hvad havde det at sige — en mere eller mindre.

Hvor længe vi saaledes var beskæftigede, ved jeg ikke, — maaske fem — ti — maaske femten Minutter — da pludselig slog det mig — Kommandotaarnet, — hvad gik der for sig?

Jeg sprang hurtig op — al Træthed var med et forsvunden. Min Tanke var fuldstændig klar, — og jeg saa med det samme, at da Rogen trængte ud gennem Sullerne om Bagbord, — maatte Styrbord være Luvside. Jeg gik derover, krob med stort Besvær op gennem den sonderstuede Luge, — jeg kunde næsten ikke gentende det Sted, hvor jeg for kort Tid siden stod sammen med Demchinsky. Agterude var Spardækket faldet ned og brændte i lys Lue, forude var der Dhynger af brændende Stumper. Trapperne til Broen var borte, — Styrbords Ender af Broen obelagt, — Gangen under Broen blokeret. Jeg saa mig nødsaget til at gaa ned igen og forsøge at komme op om Bagbord. Her saa det næsten bedre ud, endskønt Spardækket brændte, og der af og til faldt et Stykke ned, — saa var her dog ikke det Kaos, som fandtes om Styrbord. Det 6 Tommers Taarn var endnu tilskneladende ufladt. I hvert Fald blev det ved at styde. Trappen til Broen var hel, men blokeret af brændende Røjer. Jeg satte straks de fem eller seks Mand, som var fulgt efter mig, til at kaste Røjerne i Vandet. Pludselig foer en Granat hvislende forbi os tæt ved, — alting syntes at stille ad, og Splinterne regnede ned over os. — Det maa være i det 6 Tommers Taarn, tænkte jeg, lukkede Dørene halvt i og holdt Bejret for ikke at sluge Gassen. — Ganske rigtigt, da Rogen trak bort, var der kun en Kanon tilbage, som udfordrende stak Munden ud af Taarnet, og ud af dette kom bets Kommandør, Løjtnant Dandich.

„Nu er mine færdige, — Munden er stude af den ene, og Vostemaffinen er smadret paa den anden.“

Jeg gik hen til Døren og saa ind. Af Betjeningsmandslaget laa to underlig sammenslurrede, medens en tredje sad oprejst og stirrede ud for sig med vidt opspærrede Øjne;

Kaptajn Jung.

Kaptajn Serebjanikow.

Chef for det russiske Slagskib „Orel“. Chef for det russiske Slagskib „Vorodino“.

han holdt sig med begge Hænder paa sin saarede Side. En Kanoner med et udmattet Udtryk i Ansigtet var beskæftiget med at slukke noget brændende Tøj.

„Hvad bestiller De her?“

„Jeg vil ind i Kommandotaarnet.“

„Hvorfor? — der er ingen derinde —.“

„Ingen derinde, hvad mener De?“

„Jo, Bogdanow er lige kommen herigennem. Han sagde, det hele var smadret og brændte — de har forladt det. Han gik ud, ligesom Broen faldt, — naa, heldigvis blev jeg ikke ramt.“

„Hvor er Admiralen?“

I samme Øjeblik skete der en Eksplosion lige bag ved mig, og noget ramte mig bagfra i det venstre Ben. Jeg vendte mig om for at se, men ingen af mine Folk var der. — Skulde de være dræbte? — eller var de gaaede nedenunder?

„Har vi ingen Baare her,“ hørte jeg Danchich sige i en ængstelig Tone.

„Til hvem?“ spurgte jeg.

„Til Dem, De bløder jo.“

Jeg saa ned, — mit højre Ben stod i en Blodpøl, men Benet selv syntes at være all right.

Klokken var nu 3 Eftermiddag.

„Kan De gaa selv? Vent lidt, jeg skal sende en til at ledsage Dem ned,” sagde Danchich.

Jeg blev vred og spurgte ærgerlig: „Behøver jeg maaske Ledsgælse?” og begyndte frejdigt selv at gaa ned ad Trappen, da jeg ikke anede, hvad det var foregaaet. Da en lille Splint havde saaret mig i Livet i Begyndelsen af Slaget, havde det gjort ondt, — denne Gang mærkede jeg intet.

Senere ned i Hospitalet, hvortil jeg blev baaret paa en Baare, forstod jeg, hvorfor man under Kampen aldrig hører hverken Stonnen eller Skrig; alt dette kommer bag-
 efter. Formodentlig har vore Følenerver bestemte Grænser for Mobbagelighed af ydre Paavirkninger, selv om disse bliver paafor-
 te med en utænkkelig Haardhed. En Ting kan være saa smertefuld, at man intet mærker — saa frygtelig, at man intet frygter. Igennem overste og nederste Batteri kom jeg ned paa Messebækket (under det pansrede Dæk) til Hospitalet, men jeg gik uvilkaarlig igen tilbage til Trapperne.

Messebækket var fuldt af saarede *).

De baade stod op, sad og laa, nogle paa Madrasser, som var lagte klar i Forvejen, andre paa Presenninger, som var spredte ud i en Hurtighed, — nogle paa Baarer og til Slut nogle, som det bedst kunde finde sig.

Først her begyndte de at føle Smerte. Den frygtelige Lyd af dybe Sul, halvkvast Stonnen, hortes tydelig gennem den fugtige Luft, som lugtede sur og afstuelig.

Forude var der nogle Skikkelser i hvide Kittler, over-
 smurte med Blod, der bevægede sig rundt i disse Stabler af Kob, Klæder og knuste Ben; henimod disse slæbte de saarede sig i deres Dødsangest, ventende Hjælp. Det var, som om et tavs, men forstaaeligt Beraab hortes fra alle Sider, et Raab, som trængte en ind i selve Sjælen, en Bøn om Hjælp, om Befrielse fra Lidelserne, selv om Vri-
 sen derfor skulde være øjeblikkelig Død.

Jeg ventede ikke paa, at min Tur skulde komme, og jeg vilde ikke tage Plads op forud for andre og gik derfor op ad Trappen til underste Batteri; her mødte jeg Flag-
 Kaptajnen, som havde Hovedet indbundet (han var bleven saaret i Nakken af tre Splinter).

Paa min Forespørgsel fik jeg at vide, at Admiralen og Vladimirsch var bleven saarede i Hovedet i samme Øj-
 blik, som Styrmaskineriet var blevet beskadiget og Flag-

*) Der var rimeligvis flere saarede her end i hele den japanske Flaade.

Skibet sælbt ud af Linien. Vladimirsky var gaaet ned for at faa sine Saar forbundne og havde overdraget Kommandoen til Bogdanow, Tredjekommanderende. Admiralsens Ordre lød: „Styr efter Flaaden!“

For-Brøen var ramt af utallige Projektiler. Granatsplinter, som i store Mængder var trængte ned gennem Sprækken under Taget af Taarnet, havde ødelagt alle Instrumenter og Kompasser; men heldigvis kunde Telegrafien til den ene Maskine og Talerøret til den anden endnu arbejde.

Brøen brændte, og Kojerne, som vi havde brugt til at dække os med for Splinterne, brændte ogsaa saavel som det lille Væstflinkas bagved Kommandotaarnet. Heden blev ubælelig, og hvad der var det værste, — den tykke Røg forhindrede os i at se, saa da vi ikke havde Kompasser, var det en Umulighed at styre i en bestemt Retning. Den eneste Redning var at forsøge at styre fra den nederste Stilling og forlade Kommandotaarnet til et eller andet Sted, hvorfra man kunde se.

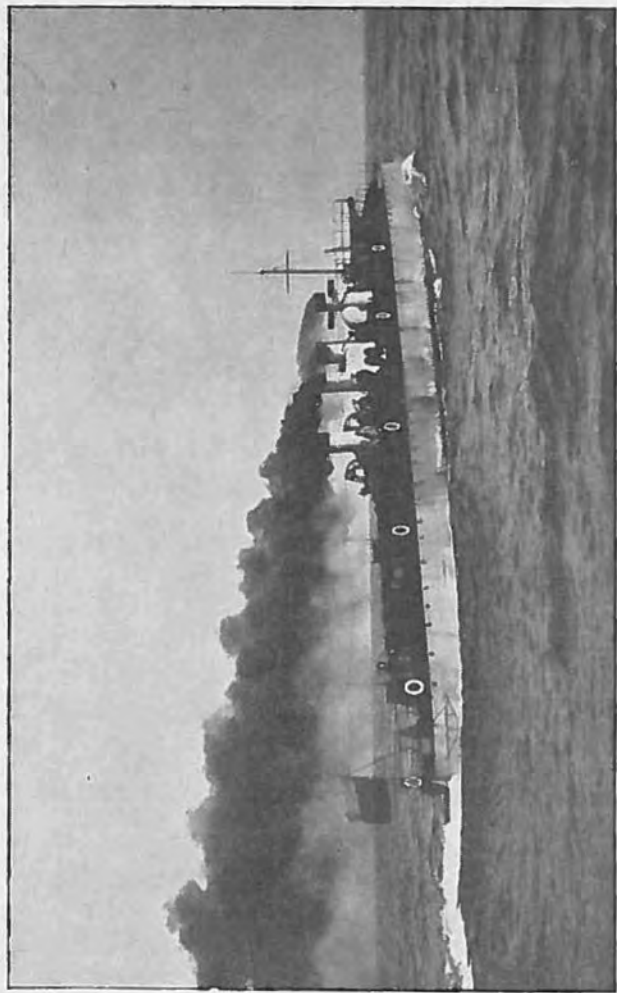
Paa dette Tidspunkt var der i Kommandotaarnet: Admiralen, Flag-Kaptajnen og Navigationsofficeren (alle tre saarede), Løjtnant Bogdanow, Løjtnant Shistin og en Matros (tilshneladende asfalte).

Bogdanow var den første, som kom ud af Taarnet paa Bagbords Side, dristig skubbede han de brændende Kojer til Side og sprang forefter og forsvandt i Flammerne, som slog ret op i Vejret.

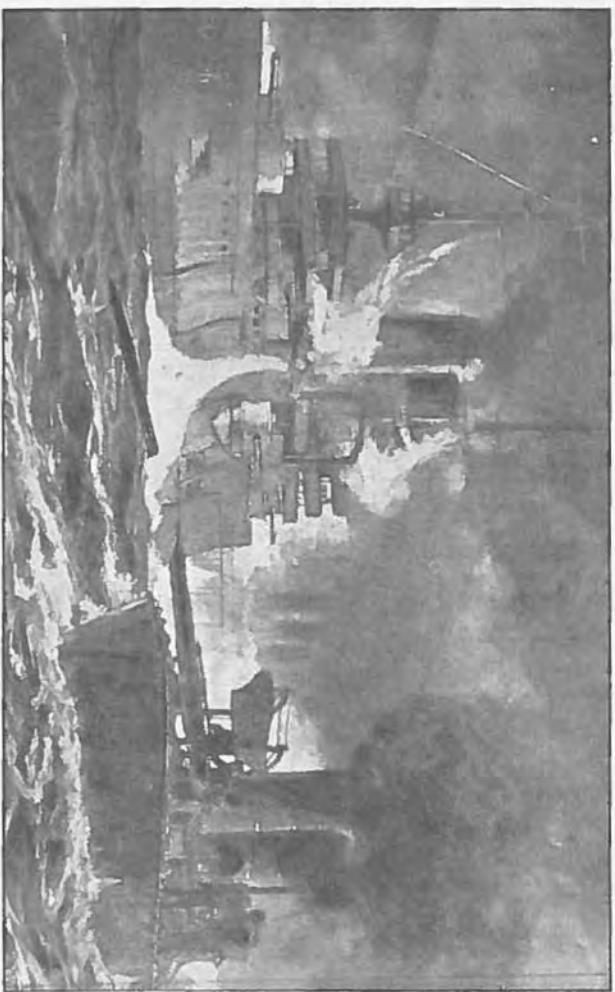
Næst efter ham kom Flag-Kaptajnen, som drejede til Styrbords Side af Brøen, men her var alting ødelagt — Trappen gik — — her var ingen Vej. Kun en eneste Passage var der tilbage til Stillingen nedenunder. De flæbte de døde, som laa paa Dækket, til Side, og det lykkedes med Besvær for dem at løfte Laaget til det pansrede Thor, som førte nedenunder. Der igennem firedes de sig ned. Rostbeschewsky, som var saaret i Hovedet, Ryggen og højre Ben foruden forskellige Smaasaar, var dog endnu kendselig oprømt.

Fra den nedre Stilling gik Flag-Kaptajnen til Hospitalet for at faa sine Saar forbundne, medens Admiralen søgte sig en Plads, hvorfra han kunde iagttage Kampen, efterladende Filipnowsky (Navigationsofficeren), som kun var let saaret, med Ordre til at styre den gamle Kurs.

Øverste Dæk var een brændende Masse, saa han var ude af Stand til at passere bag det Sted paa Batteriet, hvor Skibets Skov hang. Derfra forsøgte han at gaa

En russisk Torpedojager i fuld fart.

Musashi Panzerstibe angribes af japaniske Torpedoblaad.

gennem det midtskibs Taarn, men da ogsaa dette var umuligt, sprang han mod det Styrborbs Taarn, og her var det, at han fik det Saar, som forarsagede ham saa megen Smerte. En Splint ramte hans venstre Ben, bestadigede Hovednerven og lammede Benet. Han blev baaret ned i Taarnet og sat paa en Kasse, men han havde dog endnu tilstrækkelige Kræfter til med det samme at spørge, hvorfor der ikke blev fludt fra Taarnet, og befalede Kruijanowsky, som i dette Øjeblik kom til, at samle Mandstabet og aabne Ild. — Taarnet var imidlertid bestadiget og kunde ikke drejes.

Krujanowsky, som lige var kommen tilbage fra det bestadigede Styremaskineri, meldte, at dette nu var i Orden, men alle de Forbindelsesmidler var afbrudte. Der var altsaa ingen Midler til at sende Ordre fra nedre Stilling til Styremaskineriet. Talerør eksisterede ikke, — elektriske Indicatorer odelagte, og Telefoner ubrugelige, — jaaledes vilde vi, i Stedet for at styre en bestemt Kurs, rimeligvis dreje rundt i en Cirkel.

Begivenheder, som jeg her fortæller i kronologisk Orden og som sammenhængende Beretning, blev naturligvis ikke rapporteret til mig paa denne Maade, men blev fortalt mig til forskellige Tider og af forskellige Mennesker. Men at forsøge at detaillere disse halvfærdige Sætninger, som hvert Sekund blev afbrudte ved Granatprængninger, — disse korte Bemærkninger, hentede i Forbigaaende, — Ord, ledsagede af Gestikulationer, som udtrykte langt mere end Ord — vilde være umuligt. I et saadant Øjeblik, hvor ens Nerver er anspændte til det yderste, træder et Udbrud eller en Haandbevægelse i Stedet for mange Ord og forklarer fuldstændig og klart den Tanke, man ønsker at udtrykke. Paa Papiret vilde derimod saadant blive uforstaaeligt.

Tiden maalttes i Sekunder og gav ikke Tid til Ord. Der var ingen Brand endnu i det nederste Batteri. Men gennem Lugerne, de hullede Skorstensrøst, gennem Skydeslaarene kom den. Paa Dækket styrtede stadig brændende Stykker ned, men Folkene gik energisk i Gang med at slukke. Da Ammunitionen, som var hensat her, var i Fare, blev noget af den kastet over Bord, saa Ilden blev — om end med stor Anstrengelse — holdt nede her.

Fjendens Granater regnede fremdeles ned over os. Tabet af Mandstab var stadig stort. Selv var jeg saaret i den ene Albue og af to smaa Splinter i Siden.

5. Kapitel.

Jeg erindrede, at i Tilfælde af, at Flagskibet saldt ud af Linien, skulde Torpedobaadene „Biedobh“ og „Buisstr“ komme langs Siden for at overføre Admiralen med Stab til et ubeftadt Skib. Under saadanne Omstændigheder skulde Flaaden for at undgå Forvirring føres af det efterfølgende Skib, indtil Flaget var blevet overført, eller et Signal havde tilkendegivet, at Kommandoen var overdraget. Jeg gør ikke Fordring paa at være kompetent til at sige, om vore andre Skibe kunde se, at det sønderkluede, brændende Flagskib uden Master og Skorstene var ude af Stand til at signalisere, og om de som Folge deraf burde tage som afgjort, at Kommandoen burde tilfalde det næste Skib, — eller om dette paa en eller anden Maade skulde vise, at det havde overtaget Ledelsen. I hvert Tilfælde gjorde „Alexander“ (eller rettere sagt dens Chef Dufvostov) sin Pligt. Efter at Flagskibet saldt ud og som Folge heraf ikke modtog nye Ordre, overtog den straks Ledelsen og fortsatte Kampen.

Jeg saa, at „Alexander“ passerede tæt forbi os i sydøstlig Retning, — den dampede af i ca. 20 Minutter, — og forandrede gradvis Kursen sybligere for at forhindre Japanerne i at krydse dens Bølg. I samme Tid bestræbte Japanerne sig for (ophidsede af deres første Held) at koncentrere Fiden paa det forende Skib, — og de var saa oplagne af dette, at de gik for hurtigt frem, — saa de derved gjorde det muligt for „Alexander“ uhindret at kunne dreje bag om dem i nordøstlig Retning.

„Alexander“ benyttede sig straks af denne Fordel og drejede skarpt rundt nordover, beregnende derved at kunne falde Fienden i Ryggen og beskyde dem langskibs. Japanerne fastsætter dette Tidspunkt forstelligt i deres Rapporter. Nogle til 2⁴⁰, andre til 2⁵⁰ (samme Tid som „Osalabha“ sank, — denne havde været udsat for Beskydning fra Admiral Kamimuras 6 pansrede Arthjere og havde forladt Linien, inden „Swarow“ saldt ind). Efter min Beregning var det senere Klokketiet det mest korrekte. Hvis Fiendens Flaade nu havde drejet i Rækkefølge, som de gjorde i Begyndelsen af Slaget, kunde „Alexanders“ Manøvre have været en Succes, men Togo, som indsaar Dødsblikkets Fare, gav ved denne Lejlighed Ordre til at „dreje sammen“. Manøveren saldt dog ikke helt heldig ud. Iste Eskadre („Mikasa“, „Shikishima“, „Fuji“, „Tajih“, „Kajagi“ og „Nishnij“) udførte den korrekt, men Admiral Kami-

mura med sine Rødsere, der sandsynligvis ikke havde opfattet Signalet, eller maaske havde ventet Ordre til at dreje i Rækkefølge, påsørede hurtigt vor Flaade, — saavel som sine egne Skibe (som stredede modsat Kurs) og mæstede derved deres Jld. — Han havde rigeligt Rum til at dreje og kom op i Linien igen.

Et Øjeblik herskede der Forvirring, som kunde have kommet Japanerne dyrt til at staa, — men paa Grund af vor Flaades Tilstand, var vi ikke i Stand til at høre Fordeleene deraf. Japanerne gjorde Brug af deres overlegne Fart, og det lykkedes dem ikke alene at rette deres Distance op, men de opnaaede ogsaa deres Hovedhensigt: at komme tværs paa „Alexanders“ Kurs og tvinge den indover.

Gennem vore storbords Kanonporte kunde vi nu tydeligt se „Alexander“, som var næsten tværs og stredede ret ind paa os. — Resten fulgte efter den. Afstanden formindskedes hurtigt og gennem Rifferten saa vi dens sammenstødte Sider, itustudte Broer og brændende Spæræk, — men dens Master og Storkene stod dog endnu. Efter den kom „Vorodino“, ligeledes i stærk Brand. Det var nu allerede lykkedes Fjenden at komme forud igen, — vore Skibe nærmede sig fra Storbord, og vi kom under en heftig Jld. Vor forreste 12 Tommers (den eneste Kanon, som endnu var brugelig) tog Del i Kampen, og der blev ikke mere taget Hensyn til falvende Granater. Jeg blev saaret i det venstre Ben, men saa kun med Uregelse ned paa min sonderrevne Stole. Vi ventede alle aandeløse af Spænding iagttagende Japanernes Jld, som ojsynlig var koncentreret paa „Alexander“. Til Liden syntes „Alexander“ fuldstændig indhyllet i Flamme og brun Røg, medens Bandet bogstavelig talt togte langs Siderne og sendte store Vandsojler til Vejs. Nærmere og nærmere kom den indtil Afstanden kun var 2000 Yards. Da saa vi en hel Række af Granater den ene efter den anden ramme Forbroen og det Bagbords 6 Tommers Taarn. „Alexander“ drejede pludselig storbord over og dampede bort, fulgt af „Vorodino“, „Drel“ og andre. Drejningen blev foretaget hurtigt og var hverken „i Rækkefølge“ eller „sammen“, og Linien blev ikke opretholdt.

Et frygteligt Raab gik ud i vore Batterier.

„De har opgivet det.“ — „De stikker af!“ — „De kunde ikke!“ hørte jeg fra alle Sider.

Disse simple Følelser havde naturligvis tænkt, at vor Flaade skulde vende tilbage til Flagstæbet for at bringe

Udsætning. Det var nedbrydende at være Vidne til deres Skuffelse, men endnu mere nedtrykkende var det dog at klare for sig selv den sande Betydning af det, som skete.

Hvor Hukommelsen dog er uden Medynk! Et Billede oprullede sig klart og tydeligt for mit Blik, — afkurrat det samme, som det jeg nu saa: den 10de August havde vore Panzerflåde (efter Admiral Utomstys Signal) strøet Nordvest over i samme Morden og med samme Hurtighed.

„De kunde ikke!“

Og det frygtelige skæbnsvangre Ord, som jeg selv ikke havde været at tænke, ringede for mine Øren og syntes skrevet med Jibbogstaver i Røgen paa de sønderstødte Skibssider, — ja selv paa Mandflabets blege, forvirrede Ansigter.

Vogdanow stod ved Siden af mig. Jeg fangede hans Blik, og vi forstod hinanden. Han begyndte med at tale om det, — tav saa pludseligt, — saa sig om og sagde med en unaturlig rolig Stemme:

„Vi synes at krænge Bagbord over?“

„Ja, circa 8 Grader,“ svarede jeg, trak mit Ur og min Notebog frem og fradsede ned: „3²³ idær bagbords Elagside. Voldsom Brand i øverste Batteri.“

Jeg har ofte siden tænkt: hvorledes kan det være, at vi skuler saadanne Hændelser for os selv og hinanden. Hvorfor udtrykte Vogdanow ikke sine Tanker frit? og hvorfor havde jeg ikke at skrive i min Notebog: „Nederlag“? Maaſke dæmrede der et svagt Haab om et eller andet Mirakel, som kunde forandre alt. — Jeg ved det ikke.

Efter at „Alexander“ havde drejet, drejede ogsaa Fjendens Skibe 10 Greger „sammen“, og denne Gang blev Manøvren heldigt udført, — ja saa godt endog, at man kunde tro, at det hele blot var Øvelser og ikke virkelig Kamp.

De passerede vor Bøj saa tæt, at det næsten syntes, som om vi kunde skære ind i Linien. Vi drejede lidt Styrbord over efter Flaaden (dette var vel rimeligvis kun Indbildning, for da vi ikke var i Stand til at styre efter de omliggende synlige Genstande, men kun ved Kompass i den nedre Stilling, gif vi rimeligvis slet ikke frem, men drejede kun til Styrbord eller Bagbord).

Da de passerede os, lod Fjenden ikke Lejligheden til

Anm.: Om denne Drejning var tilfældig eller forfæltig ved Slæde paa Styremaskinen — vil aldrig blive oplyst.

Admiral Enkvist,

den russiske Eskadreføhrer, som førte „Oleg“, „Aurora“ og „Sjemtjugg“ til Manila.

at koncentrere Ilden paa os ubenyttet, — paa dette haardnakkede Skib, som ikke vilde synke, og det var ved denne Lejlighed, at vor sidste 12 Tommers (den forreste) blev ødelagt. Efter japanske Rapporter var vi samtidig Genstand for et Angreb af japanske Torpedobaade, hvilket dog blev resultatløst, — jeg saa imidlertid ikke noget til dem.

En Granat gik ind gennem den 4 Tommers forreste Kanonport om Bagbord paa nederste Batteri, og det var et heldigt Skud; thi ikke alene bortred Granaten Kanonen, men den trængte desuden gennem Panserdækket. Vandet vælte ind gennem den beskadigede Kanonport, og da det var ude af Stand til at løbe tilbage paa Grund af Bagbords Slagside, løb det gennem Hullet ned paa Mesjedækket underneben.

Bogdanow var den første, som lagde Mærke til det,

og vi begyndte straks at lave en Slags Opstemning af Kul-
fælle og andet, som var for Haanden, for at bække Hullet
og forhindre Vandet fra at komme ind. Jeg siger „vi“,
forbi de saa af Mandslabet, som var tilbage paa Batterie-
riet ikke var til at tvinge til at lytte til Ordren. De klum-
pede sig sammen i Hjørnerne i en Slags Sløvhed, og
vi maatte næsten slæbe dem frem med Magt og selv arbejde
for at sætte dem et Eksempel. Torpedoofficiererne Løjtnant
Leontiew og Demchnisky sluttede sig til os, men den sidste
kunde kun opmuntre os med Ord, da begge hans Haandled
var svøbte i Bandager.

Nr. 3⁴⁰ hørtes høje Hurraraab paa Batterierne; men
vi var ikke straks i Stand til at sige, hvad det havde at
betyde. Røgtet gik, at nogle havde set et af Fiendens
Skibe synke, — ja nogle sagde endog ikke et men to. Hvor-
meget af det, der var sandt, kan være ligegyldigt, men
det havde i ethvert Fald den Virkning, at den nedtrykte
Stemning, som havde behersket Skibet, svandt bort i samme
Nu. En Del af Folkene, som havde skullet rundt i Hjør-
nerne ganske borte overfor Officerernes Ordre, kom nu
løbende og spurgte os, om der ikke var noget, de kunde
gøre, — ja de baade spogte og lo. — „Halloj, — det var
kun en 6 Tommers, — ikke flere Badsække nu.“

Ganske rigtigt! — Thi efter at Fiendens Hovedstyrke
var dampet forbi, havde vi kun været Skive for Veskyl-
ning fra Admiral Dewas lette Krydsere, og dette var i
Sammenligning med, hvad vi før havde maattet bøde,
næsten umærkeligt.

Chefen, Kaptein Ignatzius, som var blevet nedcu-
nder for at saa sit andet Saar forbundet, kunde ikke dy
sig i et saadant Djeblik. Uden at bryde sig om Dokto-
rens Forestillinger løb han op i Batteriet, raabende højt:
„Følg mig Gutter. Til Ilden, — til Ilden. Vi har
kun tilbage at slukke den.“

Forskellige Montebattanter paa Messedækket, hørende
til Hospitalet, og nogle ledsaarede af Mandslabet styrte
efter ham. En Granat faldt i Lugen, og da Røgen klæ-
rede væk, var der hverken Trappe, Chef eller Folk mere
at se. Alle var borte.

Men selv denne blodige Episode dæmpede ikke Fol-
kenes Iver. Det var kun et Tilfælde blandt Hundrede.

I nederste Batteri blev Ildebrandene hyppigere paa
Grund af Mangel paa Slukningsmandskab, men Folk kom
til, og Arbejdet gik egentlig ret raskt fra Haanden. Vi
Skibets Officerer var der foruden Bogdanov følgende: Løj-

nant Buiribow, en ung Herkules, som for omkring med opknappet Jakke altid i Spidsen, opmuntrende Folkene ved opildnende Tilraab. — Totow var med et Djeblil (han var blevet saaret i den venstre Side og Arm). — Prins Tseretli ligede op fra Messedækket for at spørge, hvorledes det gik. — Rozakewitch blev baaret forbi saaret anden Gang og denne Gang farligt. — Min Oppasser — Matrasow — kom til og vilde med Bold og Magt have mig med til Forbindingsrummet. Jeg blev med meget Besvær klar af ham ved at beordre ham med i min Kåhst efter nogle Cigaretter.

„Well Sir“, sagde han og gik for at hente dem, — og vi saa aldrig hinanden mere.

„Til Kanonerne! Torpedobaade agterude! Til Kanonerne!“ blev der raabt paa Dækket.

Det var let nok at sige „Til Kanonerne!“ men af 12 var kun en brugelig paa nederste Batteri om Styrbord, og der var ingen Vejlighed til at bruge den. Torpedobaadene kom forsigtig op agterfra (ifølge japanske Rapporter M. 4²⁰), men i det lette Batteri (agten for Messen) var der endnu en 12 Pundig ufskudt, og Maximow, en Frivillig, hvem Kommandoen var tilfaldet, efter at alle Officererne var brædt, aabnede en hæftig Ild, og Torpedobaadene dampede skyndsomt væk, da de saa, at dette besynderligt ubseende, sonderfaldte Skib virkelig endnu kunde vise Tænder.

Denne Begivenhed bragte mig paa den Tanke at undersøge, hvilke Midler vi var i Besiddelse af til at forsvare os mod Torpedoangreb, — eller rettere sagt undersøge, til hvilken Grad af Hjælpeløshed vi var bragte.

Paa nederste Batteri var der ca. 50 Mand af alle Slags — deriblandt 2 letsaarede Kanonerer. — Af Kanoner var kun en brugelig, endstønt Kanonererne mente at kunne reparere en til ved at bruge Dele fra andre odelagte Kanoner, — og saa var der altsaa Maximows Kanon i det agterste Batteri.

Da jeg havde endt min Undersøgelse i underste Batteri (ikke et af Taarnene var kampdygtigt), — blev jeg faaet ved det Syn, som nu viste sig for mig, og som mere end noget andet illustrerede de fjendlige Projektilers Virkning.

Det var ingen Brand, da alt som kunde brænde allerede var fortæret af Ilden. De fire 12 Punds Kanoner var revne bort af Fodstykkerne, men jorgæves saa jeg efter direkte Mærker af Projektilerne, — der var intet

Kaptajn Egoriew og **Kaptajn Dobrotvorsky**
Chefer for de russiske Panzerkrydsere „Aurora“ og „Oleg“, som sammen med
„Jemtjugg“ undslap til Manila under Admiral Enkwists Befaling.

at se. — Denne Obelæggelse var ojenfynlig foraar-
saget ved en Eksplosion og ikke direkte ved Granaters An-
slag. — Hvorledes var dette sket? Hverken Miner eller
Phrogyslen var lagret her. Fiendens Granater maatte have
eksploderet med ganske den samme Kraft som Miner.

For mine Læsere maa det høres underligt, at man gaar
rundt i et Bleg af et Skib for at undersøge, hvad Skade
der er anrettet, — men det maa erindres, at der herskede
en ganske ekstraordinær Tilstand om Bord. Enhver af os
var klar paa, at det hele var forbi, — der eksisterede hver-
ken Fortid eller Fremtid mere. — Vi levede kun i Nuet,
og vi havde kun eet Ønske, at gøre noget, — lige meget
hvad. — Jeg gik atter ned paa nederste Batteri og helt
agterud, hvor jeg mødte Kurjel.

Berner von Kurjel, — en Kurländer af Fod-
sel og alles Yndling i „Suvarovs“ Mæsse, havde været
i Handelsmarinen næsten fra Buggen og kunde tale alle
europæiske Sprog, skønt han talte dem alle lige daarligt.
— Naar de i Mæssen drillede ham med dette, plejede han
ganske alvorligt at sige: — „Naah, — jeg tror nu allige-
vel, at jeg taler bedst Thyll.“ Han havde set og været med
til saa meget, at han aldrig mislede Landsnærverelsen,
og intet forhindrede ham i at møde sine Venner med et Smil.

Ogsaa nu nikkede han allerede paa Afstand og sagde:
„Well, hvorledes tilbringer De Tiden?“

„Daarligt.“

„Aha! Er det saadan fat? Granater synes ikke at være i Stand til at ramme mig, — men jeg ser, at De er faaret.“

„Ja, lidt.“

„Hvor skal De hen?“

„Rige ned i det agterste lette Batteri og desuden ned og faa mig nogle Cigaretter i mit Lufaf, — jeg har roget alle dem, jeg havde paa mig.“ — „Til Deres Lufaf,“ lo Kurjel, — „ja, jeg kommer lige herfra og skal gerne følge Dem.“

Han syntes virkelig at være en nyttig Vedsager, da det viste sig, at han kendte den mest bækkede Vej.

Da vi var komne til Officerernes Rum, standsede jeg i Forbavelse, — der hvor mit Lufaf med de 2 tilstøbende havde været, var nu et enormt Rum. Kurjel lo hjerteligt og syntes alt mere sig over sin Spøg, men jeg blev vred, slog ud med Hænderne og gik forefter. Kurjel indhente mig paa Batteriet og køb mig en Cigar.

Branden paa nederste Batteri var nu endelig kvast, og opmunrede ved vort Held bestemte vi os til ogsaa at forsøge vor Lykke paa øverste Batteri. — To Fyrbodere kom med en halvfyrdig Slange, hvis ene Ende vi bandt om Vandhanen med Staaltraad, og i den anden Ende bandt vi Straaleroret. — Saaledes udrustede og beflyttende os selv mod Flammerne med vaade Sække lykkedes det os efter nogen Tid at dæmpe Ilden i Forbindingsrummene midtstibs. Kort efter stod vi i øverste Batteri.

Folkene arbejdede glimrende, og vi havde næsten faaet Bugt med Ilden her, da den pludselig brød ud agten for de midtstibs 6 Tommers Taarne, hvor vi for Dækningens Skyld havde anbragt Ammunitionen til de 47 mm.s. Ikke saa snart havde vi begyndt at fjerne dem, før Ilden, som nu brændte ganske tæt ved, antændte dem. Flere af Folkene faldt om faarede og bræbte, og Panik indtraadte øjeblikkelig.

Da gik ogsaa vi ned paa nedre Batteri, dybt skuffede over vor Mangel paa Held just nu, hvor alt syntes at se lysere ud. Pludselig var der noget (det maa have været en Splint af et eller andet), som ramte mig i Siden, og jeg faldede.

„Saaret igen?“ spurgte Kurjel og tog Cigaren ud af Munden og støttede mig.

Jeg saa paa ham og tænkte: „Ja, hvis bare hele Flaaden bestod af lige saa koldblodige Folk som ham.“

6. Kapitel.

Efter at have drejet af ved „Subarow“ styrede vor Flaade skjæfter og drejede mere og mere Styrhord over for at forhindre Japanerne i at krydse Linien, hvilket de nu paa ny forsøgte. Følgen blev, at begge Flaader bevægede sig i koncentriske Cirkelbuer, — vor i den inderste og Japanerne i den yderste.

Circa Kl. 4 syntes det, som om Dykken for sidste Gang bestræbte sig for at smile til os, thi den tykke Røg, som væltebde ud fra de bestabigede Skorstene, fra de syrende Kanoner og fra Ildbebranden om Vord i Skibet, blandede sig med Disen over Vandet og bevirkebde, at Japanerne efterhaanden tabte vore Skibe af Sigte og kom længere bort fra dem.

Japaniske Rapporter, som jeg har studeret, omtaler dette meget kort og noget usikkert. Sikkert er det dog, at Togo troede, at vor Flaade var ved at bryde igennem nordøster og styrede op for atter at træffe den. Kamimura havde derimod en anden Mening og styrede med sine Krydsere i syd-sydvestlig Retning. Dette forklarer i ethvert Fald de gløbende Lovtaler, som jeg fandt i Rapporterne med Overskrift: „Admiral Kamimuras Tappehbed“. — Havde denne „Tappehbed“ ikke været, vilde temmelig sikkert Slaget den 27. Maj have været forbi paa dette Tidspunkt, — og vor Flaade havde faaet Tid til at samle sig.

Medens Kamimura styrede SSV., hørte han en heftig Kanonade bestøber, styrede da efter denne og fandt Admiral Kataoka angribende vore Krydsere (for Resten uden Held).

Kamimura tog øjeblikkelig aktiv Del i Kampen og stodte ved denne Lejlighed paa vor Hovedstyrke, som nu havde beskrevet en Cirkel paa ca. 5 engelske Mil i Diameter og var vendt tilbage til det Sted, hvor „Alexander“ havde drejet af, og hvor „Subarow“ vandrede hjælpeløs omkring.

Det var omtrent Kl. 5.

Jeg stod den Gang sammen med Kursel paa nederste Batteri og røg. Vi talte om alt andet end om Slaget, da vi pludselig opdagede, at vi igen besandt os midt i Flaaden, som styrede nordøster i fuld Vorden. Nogle Skibe passerede os om Styrhord, andre om Baghord, — „Vorobino“, Kaptajn Gerekhanikow, var forrest. „Alexander“, fuldstændig sønderstødt, havde svær Slagside og laa saa lavt, at Vandet næsten kunde trænge igennem Kanonpor-

tene paa nederste Batteri, — men den førede endnu med de af dens Kanoner, som var brugelige. Jeg saa det ikke, men det blev mig forbalt, at hele Bougen fra Stebnen til 12-Tommers Taarnet var flænget aaben.

Krydserne og Transporterne, som havde fluttet sig til Hovedskaaden, dampede lidt efter om Bagbord og blev angrebne af Afdelinger af Admiral Kataokos Eskadre. (Foruden Kataoko var Dewa, Uriu og Togos Søn der ogsaa.)

Kamimura holdt sig osiligere og styrede ligeledes Nord i. „Badsælle“ regnede endnu ned over os. Fra Mastkammeret meldtes der nu, at Folkene blev kvalte, og at Ventilene bragte Røg ned i Stebet for Luft. Snart vilde der ingen være tilbage til at passe Maskinerne. Det elektriske Lys blev svagere og svagere, og fra Dynamoerne meldtes der om Mangel paa Damp.

„Torpedobaade forude!“

Vi for til vor eneste Kanon (alle de andre var nu fuldstændig ødelagte), men det viste sig at være „Buiny“, som tilfældig passerede os og af eget Initiativ kom langs Siden for at spørge, om den kunde være til nogen Assistance.

Flagkaptajnen beordrede Kruhanomst, som stod i „Emboasferen“, at signalisere til „Buiny“ med Armen, at den skulde tage Admiralen fra Borde.

Jeg stod og iagttog „Buiny“'s Bevægelser fra Batteriet, da Admiralsens Ordonans, Peter Woodrow, kom løbende imod mig.

„Sir, kom til Taarnet, der er kommen en Torpedobaad langs Siden, — men Admiralen vil ikke fra Borde.“

Jeg var her bemærke, at Rosbeschwenstz ikke var bleven forbundet, og ingen af os vidste, hvor haardt han egentlig var saaret, thi paa alle vore Forespørgsler, om han var saaret, svarede han bredt, at det kun var en Ubethdelighed. Han sad endnu paa Rasen i Taarnet, hvor han var bleven anbragt.

Til Liden saa han op og spurgte, hvorledes det gik, men kunde saa igen sidde tavst med Bliffet fast hæftet paa Dækket. Men i Betragtning af den Tilstand, hvori hans Skib var, — hvad skulde han egentlig gøre andet? Hans Opsørelse forekom os meget naturlig, og det faldt os aldrig ind, at disse Spørgsmaal kun var øjeblikkelig Opblusning af Energi — korte Glimt af Bevidsthed.

Da man meldte ham Torpedobaadens Ankomst, mandede han sig op og gav Ordre til at samle Staben, men straks efter sank han igen sammen og vilde intet høre.

Uf de faarede fra Staben, som var under det pansrede Dæk, var det kun muligt at faa fat i Filipnowsky og Leontiew. Den første var i den nedre Stilling, som var hermetisk afstikt fra Messedækket og modtog Luft gennem det pansrede Ror paa Kommandotaarnet (alligevel maatte han sidde ved Stearinlys, da Lamperne var gaaede ud), sidstnævnte opholdt sig i Lugen, — Messedækket henlaa i Mørke (det elektriske Lys var gaaet ud) og var opfyldt af en kvælende Røg. Vi løb rundt og kaldte de forskellige Medlemmer af Staben ved Navn, men fik intet Svar. Dødens Tavshed herskede i det roghyldte Mørke, og sandshuligvis var alle de, som opholdt sig i de lukkede Afdelinger under Panzerdækket, hvor Ventilernerne bragte Røg ned i Stedet for Luft, lidt efter lidt blevne kvalte, — havde mistet Bevidstheden og var døde. Det elektriske Lys var gaaet ud af Mangel paa Damp, og ingen kom op beredte fra. Uf de 900 Mand, hvoraf „Suvarov“'s Besætning bestod, vilde det ikke være langt fra Sandheden at sige, at der nu kun var de faa i Live, som var samlede paa nederste Batteri og i det for omtalte Skydeslaar.

Gjulpen af Kurfel krob jeg igennem den aabne Halvbor fra nedre Batteri ud paa det Styrbords Skydeslaar foran midtskibets 6 Tommers Taarn. Jeg behøvede Hjælp, da mit højre Ben smærtede mig meget, og jeg kun kunde hvinke af Sted paa Hælen paa det venstre.

Baadsmanden med nogle Matroser var her beskæftigede med at seje de brændende Smaastykker over Bord, som faldt ned fra Spardækket ovenover. Tre eller flere Rabelslængder ud fra Styrbords Bong laa Transporten „Ramchatka“. Kamimuras Krydsere bængede os begge til med Granater, men denne var et lettere Bytte end vi.

„Bwiny“ holdt sig tæt langs Siden, hoppende op og ned i Bolgerne. Kolomehtsew (Foreren) raable gennem sit Talerør til os:

„Har I en Baad til at tage Admiralen fra Borde i? Vi har ingen.“

Flagkapitajnen og Pruhanowsky svarede et eller andet. Jeg saa paa Taarnet. Dets pansrede Dør var befladiget og kunde ikke rigtig aabnes, og det syntes meget tvivlsomt, om denne Aabning var stor nok til, at en Mand kunde komme igennem.

Admiralen sad sammensunken med Blikket hæftet paa Dækket, hans Hoved var indbundet i et blodpletet Haandklæde.

„Sir, Torpedobaaden er langs Siden, vi maa gaa,” sagde jeg.

„Nald paa Filipnowsky,” svarede han uden at røre sig. Rostbeschwenstsky havde tydelig i Sinde at føre Flaaden efter at have hejst sit Flag om Bord i et andet Skib og vilde derfor have Stabs-Navigationsofficeren med.

„Han vil være her om et Øjeblik, de er gaaet efter ham.”

Admiralen ryttede paa Hovedet.

Førend vi kunde føre Admiralen over paa Torpedobaaden, maatte vi se at tilvejebringe Midler til Overførelsen.

Kursel med Baadsmanden og to eller tre Matroser var i Færd med at sammenfurre en Flaade af nogle halvbrændte Rojer og Tovstumper, som de havde fundet paa Batteriet. — Paa denne vilde de fire Admiralen ned i Vandet og tage ham om Bord i Torpedobaaden. Det var risikabelt, men der var intet andet ved Haanden.

Flaaden var særbig. Filipnowsky kom til Stede, og jeg stundte mig ind i Taarnet.

„Kom ud, Sir, Filipnowsky er her!”

Rostbeschwenstsky stirrede paa os, ryttede paa Hovedet og sagde langsomt:

„Nej, jeg vil ikke.”

Vi stod uden at vide, hvad vi skulde gøre.

„Hvad tøber De efter,” sagde pludselig Kursel. „Vær ham ud, kan De ikke se, at han er haardt saaret?”

Det var, som om vi kun ventede paa disse Ord og paa denne Ordre. Der blev en Summen af Stemmer. Nogle trængte ind i Taarnet og tog fat i Admiralsens Arm og rejste ham op, men næppe havde han sat det venstre Ben til Jorden, for han stønnede højt og sank bevidstløs sammen. Dette var det bedste, som kunde hændes.

„Bring ham langs. Bring ham langs.” — „Storartet!” — „Forsigtig nu for Djævelen!” — „Tag ham langs Siden.” — „Gaa væk der henne!” — „Maa da!” — „Holdt! Der er noget, som knager.” — „Hvad for noget, hans Frakke bliver revet i Stykker.” — — Saaledes hørte man hele Tiden. De tog Admiralsens Frakke af og slæbte ham med stor Vanskelighed gennem den snævre Abning i det bestabigede Rør, — ud i Skydeslaaret, hvor de begyndte at furre ham fast til Flaaden, men da gjorde Kolomestjers, hvad en Mand kun gør een Gang i sit Liv og da er han inspireret til at gøre det.

De af mine Læsere, som er Landboere, vil næppe

kunne forstaa den Fare, han udsatte sig for, men Sojoff vil let kunne forstaa den. Kolomehtseff bragte sin Torpedobaad ned langs Luv Side af det odelagte Panzerfisk, hvis forkrøblede Kanoner stal ud gennem de bestadige Porte, og hvis afbrækkede Torpedonet's Bomme stal lige tværs ud.

Dansende op og ned paa Soerne hævede Torpedobaaden sig det ene Øjeblik op i Linie med Skydestaaret, hvor vi stod, og sank i næste Nu dybt ned, hvert Øjeblik med Fare for at knuse sin tynde Side mod en af de mange fremspringende Dele paa denne ubevægelige Masse.

Admiralen blev hurtigt baaret hen til Skydestaaret i Bougen langs den smalle Gang mellem Taarnene og den sønderstødte Skibside paa øverste Batteri. Herfra blev han over Ryggen paa Folkene firet ned langs Siden og næsten kastet om Bord i Torpedobaaden i et Øjeblik, hvor den paa Toppen af en Sø var i Linie med os.*)

„Hurra! Admiralen er om Bord!“ raabte Rursel og Ivang Huen.**)

„Hurra!“ raabte alle.

Slutning.

Svorledes jeg selv med mine saarede Ben kom om Bord i Torpedobaaden, kan jeg ikke huske. Jeg erindrer kun, at da jeg kom til mig selv, laa jeg paa den ophevede Bug ned til Maskinrummet mellem Storkenene. Jeg saa paa „Suvarov“, ude af Stand til at tage Djuene fra den. Det er et af de Øjeblikke, som er uudsletteligt indprentede i min Hukommelse.

Vor Stilling langs Siden af „Suvarov“ var yderst farlig. Foruden den Risiko at blive knust langs Siden kunde vi hvert Øjeblik vente at blive stukke i Søen; thi Japanerne vedligeholdte en heftig Ild baade paa Flagstabet og paa „Kamchatka“. Afstiklige af „Vainy's Mandstabs“ var allerede saarede og dræbte af Sprængstikker, og et helbøgt Skud kunde i et Øjeblik sende os alle til Bunds.

„Sæt af! Hurtigt!“ raabte Rursel.

„Sæt af! Sæt af! — Spild ikke et Minut og lad

*) Det var paa Grund af Røg og Flamme umuligt at komme ned til Baskiden.

**) Admiralen blev overført til „Vledovh“ om Morgenen den 28. Maj.

Kapt. Tschaguine og Fregatkapitajn Serjen
Chefer for Krigsskibe „Almas“ og „Dsunrud“, som begge undslap til
Vladivostok.

ikke Admiralen drufne!“ brølede Vogdanov og Inyttebe sin
Baand imod Torpedobaadschefen.

„Sæt af! Sæt af!“ brølede nu Mandstabet, som fi-
gebe ud af Porten paa nederste Batteri og svingede med
Suerne.

Paa den Djebliffet, hvor Baaden var klar af Siden,
gav Kolomehtseff Ordren: „Fuld Kraft baf!“

Farvelraabene lød til os fra „Suvarov“. Jeg siger
„Suvarov“, men hvem vilde kunne genkende det for saa
imponerende Panzerskib i den forkrøblede Maafe, som nu
laa der indhyllet i Flamme og Røg?

Stormasten var stød halv væk, Fokkemasten og begge
Storstenene var fuldstændig borte, de høje Broer og alle
Gallerierne var revne væk, og i Steben for bide saa man
formløse Hobe af forvredet Jern ligge paa Dækket. Den
havde svær Bagbords Slagside, saa man kunde se dens
rode Skrog under Vandlinien, og store Flammetynder stik-
kede langt ud af de talrige Revner paa Siden.

Vi dampede hurtigt væk, fulgt af en heftig Fld fra
de af Fjendens Skibe, som havde opdaget vore Bevægelser.

Kl. var da præcis 5³⁰ Eft.

Som jeg allerede tidligere har bemærket, var ingen
af os til det sidste Djebliff om Vord i „Suvarov“ klar
over Admiralsens Saar, derfor var det første Spørgsmaal
nu om Vord i „Vinh“: „Hvilket Skib skal vi bringe ham

om Vord i, for at han igen kan overtage Ledelsen af Flaaden?", men Lægen Peter Rudinow, som ydede den første Hjælp, sagde os med det samme, hvorledes Sagerne stod. Admiralen var i Livsfare. Hjernesfalten var bestådiget, og et Stykke af denne var trængt ind i Hjernen — ethvert pludseligt Stød kunde faa Kæbnesvangre Følger.

I Betragtning af Vejret — det blæste nu en frisk Brise, og der løb en høj Donning — mente han, at det vilde være umuligt at overføre Admiralen til et andet Skib; desuden gjorde hans Tab af Kræfter og Sukommelse og pludselige Anfald af fuldstændig Bevidstløshed ham uskikket til videre Deltagelse i Slaget.

Fra „Buiny's" Maskinluge, hvor jeg havde fundet mig selv efter at være kommen om Vord, arbejdede jeg mig op paa Broen, men fandt her snart ud af, at jeg ikke kunde staa paa Benene paa Grund af Slingringen, og jeg maatte ligge ned paa Dækket. Her var jeg imidlertid til Besvær for de vagthavende, og Chefen bad mig paa den elstændigste Maade om at forsvinde til Hospitalet.

Vi halede nu ind paa Flaaden, og Flag-Kaptajnen bestemte sig til at raadsføre sig med Admiralen (til Trods for ovenstaaende), forend vi satte Signaler, og dette Hverv blev tilbedt mig. Med stort Besvær arbejdede jeg mig hen agterud og ned i Chefens Lukaf, hvor Lægen lige var bleven særdig med at forbinde Admiralsens Saar. Rødschwenstly laa ubevægelig i en Kasse, men var dog i Ojeblikket ved Bevidsthed.

Paa mit Spørgsmaal, om han sølte sig stærkt nok til at beholde Ledelsen, og hvilket Skib han i saa Fald ønskede at blive sat om Vord i, vendte han sig med Anstrengelse om imod mig og syntes at bestrebe sig for at erindre et eller andet.

„Nej — hvor er jeg? — De kan jo se — Kommando? — Advokatow," mumlede han utheldig — men med en pludselig Opblusning af Energi tilføjede han: „Sold for Vladivostok! — Kurs Nord 23 Øst!" og sank saa tilbage i sin forrige Sløvhedstilstand. Efter at have sendt dette Svar tilbage til Flag-Kaptajnen (jeg kan ikke huske med hvem, men jeg tror, det var med Deontiew) havde jeg i Sinde at forblive i Messen, men der var ingen Plads. Alle Lukaf'erne var fulde af Folk; thi for „Buiny" kom til „Suwarow", havde den opsamlet over 200 Mand paa det Sted, hvor „Oslabaha" sank. — Imellem disse var faarede Matroser, som havde svømmet rundt i Saltvandet, og andre, som havde været halvt druknede. De

sidste var sammenbøjede af Krampe og hærgedes af en oprivende Hoste og Smerter i Brystet, saa de med deres oppustede Ansigter syntes langt værre farne end de saarede.

Jeg kom op paa Dækket og satte mig paa en Kasse ved Trappen ned til Officerernes Kuffet'er.

Der blev hejst Signaler med Ordre til Torpedobaadene „Bezuprechny“ og „Viedovy“, som var tæt ved os.*)

Vi havde nu naaet Flaaden og dampede sammen med Transporterne, som var dækkede forude og om Styrbord af vore Artilleriere. Endnu længere om Styrbord omtrent 30 Kabellængder borte var vor Hovedstyrke. „Vorodino“ forrest. Bag den kom „Drel“. „Alexander“ kunde vi ikke se. (Den var gaaet til Bunds Kl. 5³⁰.)

Endnu længere borte kunde vi i Skumringen lige skimte Japanerne parallelt med os — men de kom hurtigt nærmere, og fra deres Kanoner glimtede det uophørligt langs hele Linien — den haardnakkede Kamp var endnu ikke fort til Ende.

Ved Siden af mig genkendte jeg en af „Oslabya's“ Officerer og spurgte ham om Grunden til, at denne sank. Idet han slog ud med Haanden, sagde han i en alt-opgivende Tone:

„Hvorfor? — ja, det er ikke morsomt at tænke paa — Uheld paa alle Kanter — det er Grunden til, at den sank. Ene og alene Uheld. — De stod godt nok, men det var ikke Skydning, og det var heller ikke Dygtighed. — Det var Held — hjælpsomt Held og ikke en Smule andet! Tre Granater — den ene efter den anden lige i samme Sted. — Tænk Dem det — alle i samme Sted! — I Vandlinien under forreste Taarn. Det var ikke et Hul, men en regular Bort. Skuden frængele over og gif ned med det samme. Den uhyre Vandmasse, som trængte ned, sprængte Skodderne — ja, Satan selv kunde intet have gjort der,“ udbrød han hysterisk og holdt Haanden for Øjnene.

Omtrent Kl. 7 kom Fjendens Torpedobaade til Synet tværs paa vor Kurs, men trak hurtig bort igen, da vore Artilleriere begyndte at beskyde dem.

„Maaske har de lagt Miner,“ tænkte jeg ved mig selv, idet jeg drejede rundt paa Kassen for at gøre mig det mere mageligt.

*) „Bezuprechny“ fik Ordre til at bringe Admiralens sidste Instruktier til den oberstkommanderende, nu Admiral Rebogato, om Bord i „Nicolaj“. „Viedovy“ blev samtidig sendt tilbage for at tage Reken af „Suvarov's“ Mandstab om Bord, men Flagstiber kunde ikke findes.

„Vorodino!“ — „Se Vorodino!“ blev der raabt fra alle Sider.

Jeg rejste mig paa Armen, saa hurtig som jeg kunde, men hvor „Vorodino“ havde været, der var nu kun en hvid Skumplet tilbage.

Kl. var 7¹⁰.

Fjendens Flaade drejede nu skarpt til Styrbord og traal østover, men i Stedet for kom i samme Nu en stor Torpedoflaade, som omringede os i en Halvcirkel fra Øst gennem Nord til Vest.

Forberedt paa at modtage Angreb agterfra drejede baade Krigsferne og vi mod Vagbord og holdt destover mod den røde Sky (der var ingen Kompasfer nær ved mig).

Kl. 7⁴⁰ kunde jeg endnu se vore Slagsflibe dampende agten for os ude af Linie og forsvarende sig ved Skydning mod de mere og mere nærgaaende Torpedobaade.

Dette var min sidste Optegnelse.

Svag af Blodtabet og pint af Inflammationerne i mine snavsede og usforbundne Saar begyndte jeg at ryste. Det svimlede for mig, og jeg krablede ned for at saa Hjælp.

Hvad der blev af „Suvarov“? Ja, her maa jeg ty til en japanisk Rapport, som beskriver det stolte Skibs sidste Djebliske faaledees:

„I Skumringen, da vore Torpedobaade drev Fjenden nordover, traal de „Suvarov“ alene i nogen Afstand fra Flaaden. Den havde svær Slagside og var indhyllet i Flammer og Røg. En Afdeling Torpedobaade (under Kommando af Løjtnant Fudzimoto), som fulgte Krigsferne, blev beordret til at angribe den. Skont den stadig brændte — skont den havde været Genstand for voldsom Bestyrdning (høje Flaaden havde bogstavelig talt Rudt paa den) — skont den kun havde en eneste brugelig Kanon tilbage — saa skod den dog endnu og tilkendegav, at den vilde forsvare sig til det sidste. Ja, saa længe den forblev oven Vand, skod den. Til sidst — omtrent Kl. 7 — efter to Angreb af vore Torpedobaade, gik den til Bunds.“

*

Til evigt Minde om de Fælte, som omkom!